

Total No. of Printed Pages—63

B25-SS

Subject Code : C4

(EN/AS/BN/BD/HN)

2 0 2 5

SOCIAL SCIENCE

ENGLISH
SOCIAL SCIENCE

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English / Assamese / Bengali / Bodo / Hindi medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium / version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

निम्न प्रश्न में अभिकथन (A) के रूप में एक उत्ति के बाद कारण (R) के रूप में दूसरी उत्ति दी गई है। इन उत्तियों को पढ़कर निम्न विकल्पों में से सही का चयन करो।

Assertion (A) :

Acid rain occurs when there is maximum concentration of Sulphur dioxide and Nitrogen dioxide in the atmosphere.

Reason (R) :

Such rains destroy forests and pollute water in the wetlands.

दावी (A) : वायुमण्डल अत्यधिक परिमाणे छालफार डाइ-अक्साइड आक नाइट्रोजेन डाइ-अक्साइड घनत्व वृद्धि पाले एच्ड बवधुण वृष्टि हय।

कारण (R) : तेने धरण बवधुण बन-बननि धर्स कराव लगते जलाशयसमूहव पानी ओ प्रदूषित करे।

दावी (A) : वायुमण्डल अत्यधिक परिमाणे सालफार डाइ-अक्साइड ओ नाइट्रोजेन डाइ-अक्साइड घनत्व वृद्धि पेले अयासिड वृष्टिर वृष्टि हय।

कारण (R) : एই धरनेव वृष्टि बनावल धर्स करार साथे साथे जलाशयसमूहेर जल ओ प्रदूषित करे।

दावी (A) : बारमण्डलाव बांद्राय बिबानि सालफार डाइ-अक्साइड आरो नाइट्रोजेन डाइ-अक्साइड नि रोजाथिया बाडोब्ला एसिद अखा सोमजियो।

जाहोन (R) : बे रोखोमनि अखाया हाया-बंगा फोजोबसानायनि लोगोसे हाख'र-हालानि दैखौबो मैला खालामो।

अभिकथन (A) : वायुमण्डल में अत्यधिक मात्रा में सल्फर डाइऑक्साइड और नाइट्रोजन डाइऑक्साइड की घनत्व-वृद्धि होने पर अम्ल वर्षा होती है।

कारण (R) : ऐसी वर्षा वन, जंगल का नाश करने के साथ-साथ जलाशयों का पानी प्रदूषित करती है।

(a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).

(A) आक (R) उभये सत्ता; आक (R), (A) व शुद्ध व्याख्या।

(A) एवं (R) उभये सत्ता; एवं (R), (A)-एर शुद्ध व्याख्या।

(A) आरो (R) मोनैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।

(A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।

(b) (A) is true, (R) is false.

(A) सत्ता, (R) असत्ता।

(A) सत्ता, (R) असत्ता।

(A) आ थार, (R) आ थार नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (c) (A) is false, (R) is true.
 (A) असता, (R) सता।
 (A) असता, (R) सता।
 (A) आ थार नडा, (R) आ थार।
 (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 (A) आक (R) उভয়ে सতा; कিন্তु (R), (A)-এর শুল্ক ব্যাখ্যা নহয়।
 (A) এবং (R) উভয়ে সতা; কিন্তু (R), (A)-এর শুল্ক ব্যাখ্যা নয়।
 (A) আরো (R) মৌননৈবো থার; নাথায (R) আ (A) নি থার বেছেবথিনায নডা।
 (A) ঔর (R) দোনো সহী হৈ; কিন্তু (R), (A) কী সহী ব্যাখ্যা নহী হৈ।

3. What will be the adverse effect of melting of glaciers in the high altitude mountains and polar regions?

সুউচ্চ পর্বতসমূহ আক মেৰু অঞ্চলত থকা বৰফমূপৰ গলনৰ ফলত কেনেধৰণৰ বিৱৰণ প্ৰভাৱ পৰিব পাৰে ?

সুউচ্চ পৰ্বত এবং মেৰু অঞ্চলে থকা বৰফমূপৰ গলনেৰ ফলে কী ধৰনেৰ বিৱৰণ প্ৰভাৱ পড়তে পাৰে ?

গোজৌ হাজোমা আৰো মিৰু ওন্সোলাব দামোল জানা থানায ভৱফা আৱলিনায়নি থাখায মা রোখোমনি গাঞ্জি গোহোম গোলৈনো হাগৌ?

তচ্চ পৰ্বতমালা ঔৱ ধূৰ্বীয ক্ষেত্ৰোঁ মেঁ হিমনদ গলনে কে কাৰণ কিস প্ৰকাৰ কা প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ পড় সকতা হৈ?

(i) Rise of sea level

সাগৰপৃষ্ঠৰ উখান

সমুদ্রপৃষ্ঠৰ উখান

লৈথো বিখুঁ জৈখানায

সাগৰীয তল কা উত্থান

(ii) Large extent of coastal areas will be submerged

উপকূলীয বিশাল অঞ্চল পানীত বুৰ যাব

উপকূলীয বিশাল অঞ্চল জলে ডুবে যাবে

বৌৰিমা ওন্সোলনি গুৱার ওন্সোলা দৈয়াব গোদোগোন

উপকূলীয বিশাল ক্ষেত্ৰ পানী মেঁ ঝুৰ জাএগা

(iii) Issues of water scarcity will be resolved

পানীৰ নাটনিৰ সমস্যা সমাধান হ'ব

জলাভাৱেৰ সমস্যা সমাধান হবে

দৈনি আংখালনি জেনায়া জোৰগোন

পানী কে অভাৱ কী সমস্যা দূৰ হোগী

(iv) Biodiversity will be protected

জৈব বৈচিত্র্যতা সুরক্ষিত হ'ব

জৈব বিচিত্রতা সুরক্ষিত হবে

জিব-গোরোবলায়ৈয়া সংস্কৃতা জাগোন

জৈবিক বি঵িধতা সুরক্ষিত হোগী

(a) (i), (ii), (iii), (iv) (b) (i), (iii)

(c) (ii), (iii) (d) (i), (ii)

4. Consider the statements (i) and (ii) about the pollution of urban centres located on the banks of rivers, and choose the correct answer.

নদ-নদীর পারত অবস্থিত নগর অঞ্চলের প্রদূষণ সম্পর্কত তলত দিয়া উক্তি (i) আৰু (ii) বিচাৰ কৰা, আৰু শুন্দু উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নদীৰ ধারে অবস্থিত নগৰ অঞ্চলেৰ প্রদূষণ সম্পর্কে নিচে দেওয়া উক্তি (i) ও (ii) বিচাৰ কৰো, এবং শুন্দু উত্তৰটো ব্রেছেৰ বাবে কৰো।

দৈমা-দৈসানি সেৱাৰ থানায় নোগোৱ ওন্সোলনি মৈলা জানায়নি বাগে গাহাযাব হোনায বিবৃংথি
(i) আৰু (ii) খৌ বিজিস্বা-নায আৰু থার ফিননাযখৌ সাযখ'নানৈ দিহুন।

নদিয়োৰ কে তটোৰ পৰ স্থিত শহৰী ইলাকোৰ প্ৰদূষণ কে বাবে মেঁ নিম্ন উক্তি (i) আৰু (ii) কো ধ্যানপূৰ্বক পঢ়ো আৰু সহী উত্তৰ কো চ্যন কৰো।

(i) Urban garbage and industrial waste pollute the water of the rivers flowing through or by the side of urban centres.

ওদ্যোগিক আৱৰ্জনা আৰু নগৰৰ পেলনীয়া পদাৰ্থই নগৰ অঞ্চলেৰ মাজেদি বা কাষেদি প্ৰবাহিত নদ-নদীৰ পানী প্ৰদূষিত কৰে।

ওদ্যোগিক আৱৰ্জনা ও নগৰেৰ বৰ্জিত পদাৰ্থ নগৰ অঞ্চলেৰ মাঝ দিয়ে অথবা কাছ দিয়ে প্ৰবাহিত নদীৰ জল প্ৰদূষিত কৰে।

দারিমিনারি জাবোৱ আৰু নোগোৱনি গাহৰজানায কেসাদফোৱা নোগোৱ ওন্সোলনি গেজেরজো এবা সেৱজো বোহৈলানায দৈমা-দৈসানি দৈখৌ মৈলা খালামো।

শহৰী আৰু ঔদ্যোগিক কৃড়া-কৰ্কট শহৰী ইলাকোৰ কে বীচ সে যা বগল সে বহতী নদিয়োৰ কা পানী প্ৰদূষিত কৰতে হৈ।

(ii) About 55% of the total length of America's river is polluted by agriculture related pollutants like chemical fertilizers.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সৰ্বমুঠ নদী দৈৰ্ঘ্যৰ ৫৫% বাসায়নিক সাৰৰ দৰে কৃষিজনিত প্ৰদূষকৰ দ্বাৰা প্ৰদূষিত হৈছে।

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সৰ্বমোট নদীৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ৫৫% বাসায়নিক সাৱেৱ মতো কৃষিজনিত প্ৰদূষকেৱ দ্বাৰা প্ৰদূষিত হয়েছে।

अमेरिका जुथाइ हादरनि गासै दैमा लावथाइनि 55% आ रासायनारि हासारनि आबादारि मैला खालामग्राजों मैला जादों।

संयुक्त राज्य अमेरिका की कुल नदी-लंबाई का 55% हिस्सा रासायनिक खाद की तरह कृषिजात प्रदूषकों द्वारा प्रदूषित हुआ है।

(a) Both (i) and (ii) are true (i) आरु (ii) दूयोटौइ सता (i) एवं (ii) दूटिइ सता (i) आरो (ii) मोनैबो थार (i) और (ii) दोनों सही हैं	(b) Both (i) and (ii) are false (i) आरु (ii) दूयोटौइ असता (i) एवं (ii) दूटिइ असता (i) आरो (ii) मोनैबो थार नडा (i) और (ii) दोनों गलत हैं
(c) (i) is true, (ii) is false (i) सता, (ii) असता (i) सता, (ii) असता (i) आ थार, (ii) आ थार नडा (i) सही है, किन्तु (ii) गलत है	(d) (i) is false, (ii) is true (i) असता, (ii) सता (i) असता, (ii) सता (i) आ थार नडा, (ii) आ थार (i) गलत है, किन्तु (ii) सही है

5. Consider the following statements in terms of regional environmental problems and choose the correct answer from the options given below.

परिवेश आधिकारिक समस्यार सन्दर्भत तलब उक्तिकेहटा विचार करा आरु तलत दिया विकल्पबोरब परा शुद्ध उत्तरटो बाहि उलिओरा।

परिवेशेर आधिकारिक समस्या सम्पर्के नीचेर उक्तिशुलि विचार करो एवं नीचे देओया विकल्पलो थेके शुद्ध उत्तरटि बेछे बार करो।

ओनसोलारि आबहावायारि जेनाफोरनि सोमोन्दै गाहायाव होनाय बिबुंथिफोरखौ बिजिरना नाय आरो गाहायाव होनायनिक्राय थार फिन्नायखौ सायख़’।

परिवेश की क्षेत्रीय समस्या के विषय में नीचे दी गई उक्तियों पर विचार कीजिए एवं नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए।

- (i) Cities like Delhi, Bengaluru, Guwahati, Pune, etc., are facing shortage of underground water.

दिल्ली, बैंगलुरु, गुवाहाटी, पुणे आदि चहर भूगर्भस्तु पानीब नाटनिर समस्यार सम्मुखीन हेहेचे।

दिल्ली, बैंगलुरु, गुवाहाटी, पुणे इत्यादि शहर भूगर्भस्तु जलेर समस्यार सम्मुखीन हयेहेचे।

दिल्ली, बैंगलुरु, गुवाहाटी, पुणे आरि नोगोरफोरा हा सिनि दैनि आंखालनि जेनानि मोगा-मोगि जादों।

दिल्ली, बैंगलुरु, गुवाहाटी, पुणे आदि शहरों के भूगर्भ में पानी की कमी की समस्या देखने को मिलती है।

- (ii) River bank soil erosion is a serious environmental problem in the states like West Bengal and Assam.

পশ্চিমবঙ্গ আৰু অসমৰ দৰে ৰাজ্যত নদি-নদীৰ গৰাখণ্ণীয়া এক ভয়ানক পাবিপাৰ্শ্বিক
সমস্যা ।

পশ্চিমবঙ্গ এবং অসমেৰ মতো ৰাজ্যে নদীৰ পাড়ভাঙা একটি ভয়ানক পাবিপাৰ্শ্বিক
সমস্যা ।

সোনাৰ বংগ আৰু আসাম বাদি রাজ্যোআৱ দৈমা-দৈসানি হাৰা খুৰখানায়া মোনসে
গিলু-বালু আৰহাবায়াৰি জেনা ।

পশ্চিম বংগাল ঔৰ অসম জৈসে রাজ্যো মেঁ নদিয়ো কে তটো কা ভূকটা঵ এক গংভীৰ
পৰ্যাবৰ্ণীয় সমস্যা হৈ ।

- (a) (i) is true, (ii) is false   (b) (i) is false, (ii) is true

(i) সত্য, (ii) অসত্য

(i) অসত্য, (ii) সত্য

(i) সত্য, (ii) অসত্য

(i) অসত্য, (ii) সত্য

(i) আ থাৰ, (ii) আ থাৰ নড়া

(i) আ থাৰ নড়া, (ii) আ থাৰ

(i) সহী হৈ, কিন্তু (ii) গলত হৈ

(i) গলত হৈ, কিন্তু (ii) সহী হৈ

- (c) Both (i) and (ii) are true   (d) Both (i) and (ii) are false

(i) আৰু (ii) উভয়ে সত্য

(i) আৰু (ii) উভয়ে অসত্য

(i) এবং (ii) দুটিই সত্য

(i) এবং (ii) দুটিই অসত্য

(i) আৰু (ii) মোননৈবো থাৰ

(i) আৰু (ii) মোননৈবো থাৰ নড়া

(i) ঔৰ (ii) দোনো সহী হৈ

(i) ঔৰ (ii) দোনো গলত হৈ

6. Which among the following statements are correct about the northern hemisphere?

উত্তৰ গোলার্ধৰ বিষয়ে তলৰ কোনকেইটা উচ্চি শুদ্ধ ?

উত্তৰ গোলার্ধৰ বিষয়ে নীচেৰ কোন উচ্চিশুলি শুদ্ধ ?

সাহা দুলুৰখাবনি বাগৈ গাহায়নি ববে-ববে বিবুংধিয়া সৈথো ?

উত্তৰী গোলার্ধৰ কে সংৰ্ব মেঁ ইনমেঁ সে কৌন-কৌন সী উকি সহী হৈ ?

- (i) 67% land is confined in this region.

৬৭% মাটি এই অঞ্চলৰ অন্তর্গত ।

৬৭% ভূমি এই অঞ্চলেৰ অন্তর্গত ।

৬৭% হায়া বে ওন্সোলনি সিডাব ।

ইস ক্ষেত্ৰ কে অন্তৰ্গত ৬৭% ভূমি হৈ ।

- (ii) 90% of the world's population lives in this region.

পৃথিবীৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৯০% এই অঞ্চলত বাস কৰে ।

পৃথিবীৰ মোট জনসংখ্যাৰ ৯০% এই অঞ্চলে বাস কৰে ।

বৃহুমনি গাসৈ সুবুঁ অনিমানি ৯০% বে ওন্সোলাব থায়ো ।

ইস ক্ষেত্ৰ মেঁ পৃথ্বী কী কুল আবাদী কী ৯০% আবাদী রহতী হৈ ।

(iii) 57% land is confined in this region.

৫৭% মাটি এই অঞ্চলের অন্তর্গত।

৫৭% ভূমি এই অঞ্চলের অন্তর্গত।

৫৭% হায়া বে ওন্সোলনি সিডাব।

ইস ক্ষেত্র কে অংতর্গত ৫৭% ভূমি হৈ।

(iv) 40% of the world's population lives in this region.

পৃথিবীৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৪০% এই অঞ্চলত বাস কৰে।

পৃথিবীৰ মোট জনসংখ্যাৰ ৪০% এই অঞ্চলে বাস কৰে।

বৃহুমনি গাসৈ সুলুঁ অন্জিমানি ৪০% বে ওন্সোলাব থায়ো।

দুনিয়া কী ৪০% আবাদী ইস ক্ষেত্র মেঁ রহতী হৈ।

(a) (i), (ii)

(b) (i), (iv)

(c) (ii), (iii)

(d) (iii), (iv)

7. Identify the ocean from the characteristics mentioned below :

তলত উল্লেখ কৰা বৈশিষ্ট্যসমূহৰ পৰা মহাসাগৰখন চিনাক্ত কৰা :

নীচে দেওয়া বৈশিষ্ট্যগুলো থেকে মহাসাগৰটি সনাক্ত কৰো :

গাহায়াব হোনায আখুথাইফোরনিফ্রায লৈথোমাখৌ সিনায়না দিহুন :

নীচে দী গई বিশেষতাৱোঁ সে মহাসাগৰ কী পহচান কৰো :

(i) This ocean covers about one-third of the earth's surface area.

এই মহাসাগৰখনে পৃথিবীৰ প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ ঠাই আগুবি আছে।

এই মহাসাগৰটি পৃথিবীৰ প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ জায়গা জুড়ে আছে।

বৈ লৈথোমায়া বৃহুমনি থাম বাহাগোনি সে বাহাগো ফ্রাম জায়গা আবগ্নিনানৈ দড়।

ইস মহাসাগৰ নে পৃথৱী কী লগভগ এক-তিহাই ভূমি ঘেৰ রখী হৈ।

(ii) The average depth of this ocean is about 5000 metres.

এই মহাসাগৰখনৰ গড় গভীৰতা প্ৰায় ৫০০০ মিটাৰ।

এই মহাসাগৰটিৰ গড় গভীৰতা প্ৰায় ৫০০০ মিটাৰ।

বৈ লৈথোমানি গড় গোথৌআ ৫০০০ মিটাৰ ফ্রাম।

ইস মহাসাগৰ কী ঔসত গহৰাই লগভগ ৫০০০ মীটাৰ হৈ।

(iii) The oceanic trenches like the deepest Mariana trench, Aleutian, Kurile, Philippine, Tonga, Peru-Chile, etc., are important.

সামুদ্ৰিক খাতসমূহৰ ভিতৰত গভীৰতম মেৰিয়ানা খাতকে ধৰি এলিউছিয়ান, কিউবাইল, ফিলিপাইন, টোংগা, পেৰু-চিলি আদি খাত বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।

সামুদ্ৰিক খাতগুলোৰ ভেতৰে গভীৰতম মেৰিয়ানা খাতকে ধৰে এলিউসিয়ান, কিউবাইল, ফিলিপাইন, টোংগা, পেৰু-চিলি ইত্যাদি খাত বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।

लैथोमायारि दंग'फोरनि गेजेराव बयनिखुद्बो गोथीसिन मेरियाना दंग'जो लोगोसे एलिउसियान, किउराइल, फिलिपाइन, टंगा, पेरु-चिलि आरि दंग'फोरा गुबैयै मख'जाथाव।

महासागरीय खाइयों में सबसे गहरी मेरियाना खाई सहित एल्यूशन, क्यूराइल, फिलिपाइन, टोंगा, पेरु, चिली आदि खाइयाँ महत्वपूर्ण हैं।

(a) Indian Ocean

भारत महासागर

भारत महासागर

भारत लैथोमा

हिन्द महासागर

(b) Pacific Ocean

प्रशान्त महासागर

प्रशान्त महासागर

प्रशान्त लैथोमा

प्रशान्त महासागर

(c) Atlantic Ocean

आटलान्टिक महासागर

आटलान्टिक महासागर

आटलान्टिक लैथोमा

अटलान्टिक महासागर

(d) Arctic Ocean

उत्तर महासागर

उत्तर महासागर

साहा लैथोमा

उत्तरी (आर्कटिक) महासागर

8. Which of the following pairs is correctly matched?

तलब कोनटो यो ब शुद्धताबे घिलि आছे?

नीछे देओया जोड़ा शुलिर कोनटि शुद्धताबे घिले आছे?

गाहायनि बबे ज'राया गेबेडे गोरोबनानै दड?

इनमें से कौन-सा जोड़ा सही सुमेलित है?

(a) South America : Sahara Desert

दक्षिण आमेरिका : चाशवा मरुभूमि

दक्षिण आमेरिका : साशारा मरुभूमि

खोला आमेरिका : साशारा बालाहामा

दक्षिण अमेरिका : सहारा मरुभूमि

(b) Atlantic Ocean : Mariana Trench

आटलान्टिक महासागर : मेरियाना खात

आटलान्टिक महासागर : मेरियाना खात

आटलान्टिक लैथोमा : मेरियाना दंग

अटलान्टिक महासागर : मेरियाना खाई

(c) Asia : Bering Strait

एशिया : बेरिं प्रणाली

एशिया : बेरिं प्रणाली

एसिया : बेरिं दै-सुजाब

एशिया : बेरिंग प्रणाली

(d) North America : Death Valley

উত্তর আমেরিকা : ডেথ ভেলি

উত্তর আমেরিকা : ডেথ ভালি

সাহা আমেরিকা : ডেথ ভেলি

উত্তর অমেরিকা : মৌত কী ঘাটী

9. Two statements are given below, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R). Consider these statements and choose the most appropriate answer.

তলত দুটা উক্তি দিয়া হৈছে, এটাক দাবী (A) হিচাপে আৰু আনটোক কাৰণ (R) হিচাপে চিহ্নিত কৰি। উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰা আৰু আটাইতকৈ উপযুক্ত উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে, একটিকে দাবী (A) হিসেবে এবং অন্যটিকে কাৰণ (R) হিসেবে চিহ্নিত কৰে। উক্তিগুলি বিচাৰ কৰো এবং সবচেয়ে উপযুক্ত উত্তৰটি বেছে বার কৰো।

গাহাযাব মোননৈ বিবুঁথি হোনায জাদো, মোনসেখৌ দাবি (A) মহৈ আৰু গুৰুন মোনসেখৌ জাহোন (R) মহৈ থি খালামনানৈ বিবুঁথিফোখৌ বিজিৰ আৰু ব্যনিখুইবো জাথাবনাসিন বিবুঁথিখৌ সায়খ'নানৈ দিহুন।

নীচে দো উক্তিযঁ দী গৰ্ই হৈ, এক অভিকথন (A) ঔৰ দূসৱা কাৰণ (R) কে রূপ মেঁ। ইন্হে পঢ়ো ঔৰ সহী উত্তৰ কা চ্যৱন কৰো।

Assertion (A) :

Except the narrow coastal plains, the major part of the African continent is a large plateau, no high mountain range is there in the continent.

Reason (R) :

The Kilimanjaro peak located on the east is the highest place of the African continent.

দাবী (A) : উপকূলৰতী ঠেক সমতল ভূমিৰ বাহিৰে আফ্ৰিকা মহাদেশৰ বেছি অংশই এখন বৃহৎ মালভূমি, এইখন মহাদেশত সুউচ্চ পৰ্বতশ্ৰেণী নাই।

কাৰণ (R) : পূৰ্ব প্রান্তত থকা কিলিমানজারো শৃংগার আফ্ৰিকা মহাদেশৰ উচ্চতম ঠাই।

দাবী (A) : উপকূলৰতী সংকীৰ্ণ সমতল ভূমি বাদে আফ্ৰিকা মহাদেশৰ বেশি অংশই একটি বৃহৎ মালভূমি, এই মহাদেশে সুউচ্চ পৰ্বতশ্ৰেণী নেই।

কাৰণ (R) : পূৰ্ব প্রান্তে থকা কিলিমানজারো শৃংগার আফ্ৰিকা মহাদেশৰ উচ্চতম স্থান।

দাবী (A) : বোৰিমানি গুসেৱ সমান হানি অন্যায়ে আফ্ৰিকা হাদৰমানি বাঁসিন বাহাগোআনো মোনসে গিৰি জৈয়েন, বে হাদৰমাযাব গোজৌ হাজোমা সারি গৈয়া।

জাহোন (R) : সান্জা পিংজায় থনায কিলিমানজার' হাজো থিখিনিয়ানো আফ্ৰিকা হাদৰমানি জৈসিন জায়গা।

अभिकथन (A) : उपकूलीय संकीर्ण सम्भूमि के सिवाय, अफ्रीका महादेश का अधिकांश हिस्सा एक विशाल पठार क्षेत्र है, जहाँ उच्च पर्वतमाला नहीं है।

कारण (R) : पूर्व दिशा में स्थित किलिमंजारो चोटी अफ्रीका महादेश का उच्चतम स्थान है।

- (a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उत्तम सत्ता; आरु (R), (A)व शुद्ध व्याख्या ।

(A) एवं (R) उत्तम सत्ता; एवं (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या ।

(A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।

(A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।

- (b) (A) is true, (R) is false.

(A) सत्ता, (R) असत्ता ।

(A) सत्ता, (R) असत्ता ।

(A) आ थार, (R) आ थार नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (c) (A) is false, (R) is true.

(A) असत्ता, (R) सत्ता ।

(A) असत्ता, (R) सत्ता ।

(A) आ थार नडा, (R) आ थार।

(A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not a correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उत्तम सत्ता; किन्तु (R), (A)व एक शुद्ध व्याख्या नह्य।

(A) एवं (R) उत्तम सत्ता; किन्तु (R), (A)-एव एक शुद्ध व्याख्या नय।

(A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय नडा।

(A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

- 10.** Arrange the following geographical divisions of oceanic floor in the sequence they occur in increasing depth and find out the correct option.

তলত দিয়া মহাসাগৰৰ তলিভাগৰ ভূ-প্রকৃতিসমূহ বৰ্ধিত গভীৰতাৰ ক্রমত সজোৱা আৰু শুন্দ
উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দেওয়া সমুদ্রতলেৱ ভূ-প্রকৃতি বৰ্ধিত গভীৰতাৰ ক্রমত সাজীও এবং শুন্দ উত্তৰটি বেছে
বার করো।

গাহাযাব হোনায লৈথোমানি থালানি হা-মহৱফোৰখৌ থৈলাংবায থানায ফারিযাব সাজায আৰো
থার ফিননাযখৌ সাযখ'নানৈ দিহুন।

মহাসাগৰ কে তলপৃষ্ঠ কী ভূ-প্রকৃতি কী বৰ্ধতী হুই গহৰাই কে ক্রমত ইন্হে সজাও।

- (a) Deep Sea Trench → Oceanic Ridge → Oceanic
Canyon → Deep Sea Plain → Continental Slope →
Continental Shelf

গভীৰ সমুদ্ৰ খাত → সামুদ্ৰিক শৈলসিবা → সমুদ্রতলীয দ্রোণি → গভীৰ সমুদ্রতল
→ মহীচাল → মহীসোপান

গভীৰ সমুদ্ৰ খাত → সামুদ্ৰিক শৈলশিৱা → সমুদ্রতলীয গিৰিখাত → গভীৰ সমুদ্রতল
→ মহীচাল → মহীসোপান

গোঠৌ লৈথোমাযাৱি দং' → লৈথোআৱি হাফাব → লৈথোআৱি বিথা → গোঠৌ লৈথো থালা
→ সংক্ষেয বাহাগো → সমান হা বাহাগো

গহৰা সমুদ্ৰী খাই → সমুদ্ৰী কটক → সমুদ্ৰী দ্রোণি → গহৰা সমুদ্ৰী তল →
মহাদ্বীপীয ঢাল → মহাদ্বীপীয শেলফ (মগ্ন তট)

- (b) Continental Shelf → Continental Slope → Deep Sea Plain →
Oceanic Canyon → Oceanic Ridge → Deep Sea Trench

মহীসোপান → মহীচাল → গভীৰ সমুদ্রতল → সমুদ্রতলীয দ্রোণি → সামুদ্ৰিক
শৈলসিবা → গভীৰ সমুদ্ৰ খাত

মহীসোপান → মহীচাল → গভীৰ সমুদ্রতল → সমুদ্রতলীয গিৰিখাত → সামুদ্ৰিক
শৈলশিৱা → গভীৰ সমুদ্ৰ খাত

সমান হা বাহাগো → সংক্ষেয বাহাগো → গোঠৌ লৈথো থালা → লৈথোআৱি বিথা →
লৈথোআৱি হাফাব → গোঠৌ লৈথোমাযাৱি দং'

মহাদ্বীপীয মগ্ন তট → মহাদ্বীপীয ঢাল → গহৰা সমুদ্ৰী তল → সমুদ্ৰী দ্রোণি → সমুদ্ৰী
কটক → গহৰা সমুদ্ৰী খাই

- (c) Continental Slope → Continental Shelf → Oceanic Canyon
→ Deep Sea Plain → Deep Sea Trench → Oceanic Ridge

মহীচাল → মহীসোপান → সমুদ্রতলীয দ্রোণি → গভীৰ সমুদ্রতল → গভীৰ সমুদ্ৰ
খাত → সামুদ্ৰিক শৈলসিবা

মহীচাল → মহীসোপান → সমুদ্রতলীয গিৰিখাত → গভীৰ সমুদ্রতল → গভীৰ সমুদ্ৰ
খাত → সামুদ্ৰিক শৈলশিৱা

संख्लाय बाहागो → समान हा बाहागो → लैथोआरि बिथा → गोथी लैथो थाला → गोथौ लैथोमायारि दंग' → लैथोआरि हाफाव

महाद्वीपीय ढाल → महाद्वीपीय मग्न तट → समुद्री द्रोणी → गहरा समुद्री तल → गहरी समुद्री खाई → समुद्री कटक

- (d) Continental Shelf → Continental Slope → Deep Sea Plain → Oceanic Ridge → Deep Sea Trench → Oceanic Canyon
 महीसोपान → महीडाल → गभीर समुद्रतल → सामुद्रिक शेलशिरा → गभीर समुद्र थात → समुद्रतलीय द्रेणी
 महीसोपान → महीडाल → गभीर समुद्रतल → सामुद्रिक शेलशिरा → गभीर समुद्र थात → समुद्रतलीय गिरिथात
 समान हा बाहागो → संख्लाय बाहागो → गोथी लैथो थाला → लैथोआरि हाफाव → गोथौ लैथोमायारि दंग' → लैथोआरि बिथा
 महाद्वीपीय मग्न तट → महाद्वीपीय ढाल → गहरा समुद्री तल → समुद्री कटक → गहरी समुद्री खाई → समुद्री द्रोणी

11. Arrange the chronological flow of migration of the following groups of people to Assam.

তলত উল্লেখ কৰা জনগোটসমূহৰ অসমলৈ হোৱা প্ৰব্ৰজনৰ প্ৰবাহ একাদিক্ৰিমে সজোৱা।

নীচে উল্লিখিত জনগোষ্ঠীগুলোৱ অসমে হওয়া প্ৰব্ৰজন প্ৰবাহ একাদিক্ৰিমে সাজাও।

গাহাযাব মখ'নায় সুবুঁ ফোলেৱফোৱনি আসামাব দাববাযখনফৈনায়নি দাহারখৌ ফাৰিয়ৈ সাজায।

নিম্নলিখিত জনসমূহোৱ কি অসম মেঁ হৃএ প্ৰব্ৰজন কী কালক্ৰমিক ধাৰা কো সজাও।

(i) Mongoloid	(ii) Austric
মণ্গোলীয়	অস্ট্ৰিক
মণ্গোলীয়	অস্ট্ৰিক
মংগলিয়	অষ্ট্ৰিক
মংগলীয়	আৱস্ট্ৰিক
(iii) Aryan	(iv) Ahom
আৰ্য	আহোম
আৰ্য	আহোম
আৰ্য	আহ'ম
আৰ্য	অহোম
(a) (i)→(ii)→(iii)→(iv)	(b) (ii)→(iii)→(i)→(iv)
(c) (i)→(iv)→(iii)→(ii)	(d) (ii)→(i)→(iii)→(iv)

- 12.** During which of the following decades, the State of Assam witnessed lower growth rate of population as compared to India?

তলত দিয়াবোৰ কোনটো দশকত অসমৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাব ভাৰতবৰ্ষতকে নিয়ে হৈছিল ?
নীচে দেওয়া দশকগুলোৱ কোনটিতে অসমেৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাব ভাৰতবৰ্ষ থেকে কম হয়েছিল ?

গাহায়াব হোনায়ফোৰনি বৰে জিথাইআব আসামনি সুবুং অন্জিমা বানায়নি হাবা ভাৰত
হাদৰনিখুই খম জাদোমোন ?

ইনমে সে কিস দশক মেঁ অসম কী জনসংখ্যা-বৃদ্ধি কা ঔসত ভাৰতবৰ্ষ সে কম থা ?

(a) 1901–1911	(b) 1981–1991
(c) 1991–2001	(d) 1941–1951

- 13.** Why is a democratic government regarded as a better choice over other forms of government?

গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰক কিয় অন্য প্ৰকাৰৰ চৰকাৰতকে অধিক ভাল বুলি গণ্য কৰা হয় ?

গণতান্ত্ৰিক সৱকাৱকে অন্যপ্ৰকাৱেৰ সৱকাৱ থেকে অধিক ভালো বলে গণ্য কৰা হয় কেন ?

সুবুং খুঁথাইয়াৰি সৱকাৰখৌ মানো গুৰুন রোখোমনি সৱকাৰনিখুই সাবসিন হোননানৈ সাননায় জায়ো ?

গণতান্ত্ৰিক সৱকাৰ কো অন্য সৱকাৱে সে বেহতৰ ক্যো মানা জাতা হৈ ?

- (i) It promotes equality among citizens.

ই নাগৰিকসকলৰ মাজত সমতা বৃদ্ধি কৰে।

এটি নাগৰিকসকলেৰ মাজে সমতা বৃদ্ধি কৰে।

বেয়ো হায়ুংসাফোৰনি গেজেৱাব সমানথিখৌ বাংহোযো।

যহ নাগৱিকোৱ বীচ সমানতা কী বৃদ্ধি কৰতী হৈ।

- (ii) It ensures economic development.

ই অৰ্থনৈতিক প্ৰগতি নিশ্চিত কৰে।

এটি অৰ্থনৈতিক প্ৰগতি সুনিশ্চিত কৰে।

বেয়ো রাখান্থিয়াৰি জৌগানায়খৌ থি খালামো।

যহ আৰ্থিক প্ৰগতি কো সুনিশ্চিত কৰতী হৈ।

- (iii) It provides a method of resolving conflict.

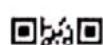
ই বাদ-বিবাদ মীমাংসাৰ এটা উপায় প্ৰদান কৰে।

এটি বাদ-বিবাদ মীমাংসাৰ একটি উপায় প্ৰদান কৰে।

বেয়ো বেৰেখা জালায়নায়খৌ ফোজোবনায়নি মোনসে রাহা হোযো।

যহ সংঘৰ্ষ কে সমাধান কা উপায় প্ৰদান কৰতী হৈ।

- (a) (i), (ii)

- (b) (i), (iii)

- (c) (ii), (iii)

- (d) (i), (ii), (iii)

- 14.** Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option.

तलत दिया प्रश्नटोत दबी (A) आक कारण (R) हिचापे दूषि विवरण दिया है।
विवरणकेहटा पड़ा आक शुद्ध विकल्पटो बाछि उन्हिओ।

नीचे देओया प्रश्नटिते दबी (A) एवं कारण (R) हिसेबे दूषि विवरण देओया हयोहे।
विवरणगुलि पड़ो एवं शुद्ध विकल्पटि बेछे बार करो।

गाहायनि सोनायाव दाबि (A) आरो जाहोन (R) महै मोननै बिबुंधि होनाय जार्दे।
बिबुंधिफोरखौ फराय आरो गेबेखौ सायख'नानै दिहुन।

निम्लिखित प्रश्न में अभिकथन (A) और कारण (R) के रूप में दो विवरण दिए गए हैं। इन्हें
पढ़ो और सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A) :

To grasp the inner spirit of the Constitution, one should go through the Preamble of the Constitution.

Reason (R) :

Each and every word mentioned in the Preamble bears ideals, philosophy and objectives of the Constitution.

दबी (A) : प्रस्तावनात सम्बिष्ट कथाखिनि जानिलेहे संविधानखनक जानिव परा याव।

कारण (R) : प्रस्तावनाव प्रतिटो शब्दव माजूत लुकाइ आछे संविधानखनव आदर्श, दर्शन आक लक्ष्य।

दबी (A) : प्रस्तावनाय सम्बिष्ट कथागुलो जानिलेइ संविधानके जानते पारा याय।

कारण (R) : प्रस्तावनार प्रतिटि शब्देर माझे लुकिये आछे संविधानेर आदर्श, दर्शन एवं लक्ष्य।

दाबि (A) : रायफोरनायाव थिसननाय बाथाफोरखौ मिथियोल्लासो संबिजिदखौ मिथिनो हागोन।

जाहोन (R) : रायफोरनायनि मोनफ्रोमबो सोदोबनि गेजेराव थाखोमाना दड संबिजिदनि आदर्श, सानथौ आरो नोजौर।

अभिकथन (A) : प्रस्तावना में दिए गए बार्तो को जानने से ही संविधान को जान सकते हैं।

कारण (R) : प्रस्तावना में प्रत्येक शब्दमें संविधान का आदर्श, दर्शन और लक्ष्य समाहित है।

(a) (A) is true, but (R) is false.

(A) सत्य, किन्तु (R) असत्य।

(A) सत्य, किन्तु (R) असत्य।

(A) आ थार, नाथाय (R) आ थार नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (b) (A) is false, but (R) is true.
 (A) অসত্ত, কিন্তু (R) সত্ত।
 (A) অসত্ত, কিন্তু (R) সত্ত।
 (A) আ থার নড়া, নাথায (R) আ থার।
 (A) গলত হৈ, কিন্তু (R) সহী হৈ।
- (c) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 (A) আৰু (R) দুয়োটই সত্ত; কিন্তু (R), (A)-ৰ শুল্ক ব্যাখ্যা নহয়।
 (A) এবং (R) দুটিই সত্ত; কিন্তু (R), (A)-এর শুল্ক ব্যাখ্যা নহয়।
 (A) আৰো (R) মোননৈবো থার; নাথায (R) আ (A) নি গেৱে বেছেৱথি নড়া।
 (A) ঔৰ (R) দোনো সহী হৈন; কিন্তু (R), (A) কী সহী ব্যাখ্যা নহোৰ হৈ।
- (d) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 (A) আৰু (R) দুয়োটই সত্ত; আৰু (R), (A)-ৰ শুল্ক ব্যাখ্যা।
 (A) এবং (R) দুটিই সত্ত; এবং (R), (A)-এর শুল্ক ব্যাখ্যা।
 (A) আৰো (R) মোননৈবো থার; আৰো (R) আ (A) নি গেৱে বেছেৱথি।
 (A) ঔৰ (R) দোনো সহী হৈন; ঔৰ (R), (A) কী সহী ব্যাখ্যা হৈ।

15. Who can be the Chairman of the National Human Rights Commission?

বাণিজ্য মানব অধিকার-আয়োগৰ সভাপতি কোন হ'ব পাৰে ?

বাণিজ্য মানব অধিকার আয়োগেৰ সভাপতি কে হতে পাৰেন ?

হাযুড়াৰি সুবুঁ মোনথাই আয'গনি আফাদগিৰিখৌ সোৱ জানো হাযো ?

রাষ্ট্ৰীয় মানব অধিকার আয়োগ কে অধ্যক্ষ কোন হো সকতে হৈ ?

- (a) Retired Chief Justice of a High Court
 কোনো উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ প্রাক্তন মুখ্য ন্যায়ধীশ
 কোনো উচ্চ ন্যায়ালয়েৰ প্রাক্তন মুখ্য ন্যায়ধীশ
 গোজী বিজিৱসালিনি সাসে বারগ' গাহাই বিজিৱগিৰি
 কিসী উচ্চ ন্যায়ালয় কে পূৰ্ব মুছ্য ন্যায়ধীশ
- (b) Retired Chief Justice of the Supreme Court
 উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ প্রাক্তন মুখ্য ন্যায়ধীশ
 উচ্চতম ন্যায়ালয়েৰ প্রাক্তন মুখ্য ন্যায়ধীশ
 জৌসিন বিজিৱসালিনি বারগ' গাহাই বিজিৱগিৰি
 উচ্চতম ন্যায়ালয় কে পূৰ্ব মুছ্য ন্যায়ধীশ

- (c) A retired judge of a High Court
कोनो उচ्च न्यायालयब एजन प्राकृन न्यायाधीश
कोनो उच्च न्यायालयब एकजन प्राकृन न्यायाधीश
गोजौ बिजिरसालिनि सासे बारग' बिजिरगिरि
किसी उच्च न्यायालय के पूर्व न्यायाधीश

(d) A retired judge of the Supreme Court
उच्चतम न्यायालयब एजन प्राकृन न्यायाधीश
उच्चतम न्यायालयब एकजन प्राकृन न्यायाधीश
जौसिन बिजिरसालिनि सासे बारग' बिजिरगिरि
उच्चतम न्यायालय के पूर्व न्यायाधीश

16. Find out the Agencies of the UNO.

ବାଟ୍ରସଂଘର ଅଭିକରଣମୟୁହୁ ବାହି ଉଲିଓରା ।
ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘେର ଅଭିକରଣଗୁଲୋ ବେଛେ ବାର କରୋ ।
ହାୟୁ ଆଫାଦନି ଏଜେନ୍ସିଫୋରଖୌ ସାଯଖ୍ 'ନାମୀ ଦିହୁନ ।
ସଂୟୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ସଂଘ କେ ଅଂଗୋ କା ଚୟନ କରୋ ।

		328471
(i)	Secretariat সচিবালয় సచివాలయ नेहाथारिख्ब'	
	সচিবালয	
(ii)	United Nations Human Rights Commission বান্টসংঘৰ মানব অধিকাৰ আয়োগ রাষ্ট্ৰসংঘেৰ মানব অধিকাৰ আয়োগ হায়ুঁ আফাদনি সুবুঁ মোনথাই আয'গ সংযুক্ত রাষ্ট্ৰ সংঘ মানব অধিকাৰ আয়োগ	
	328471	
(iii)	General Assembly সাধাৰণ সভা সাধাৰণ সভা সাধাৰণ গুথুম সাধাৰণ সভা	
(iv)	International Monetary Fund আন্তঃবাণ্টীয় মুদ্রা নিধি আন্তঃবাণ্টীয় মুদ্রা নিধি হায়ুঁ গেজেৱারি রাংখাতী ফুনজি অন্তৰ্রাষ্টীয় মুদ্রা নিধি	
(a)	(iii), (iv)	(b) (ii), (iv)
(c)	(i), (iv)	(d) (i), (iii)

17. Which of the following statements is/are true in case of the General Assembly of the United Nations Organization?

बाण्ड्रसंघ र साधारण सभा सम्पर्कत तलव कोनटो/कोनकेह्टो उक्ति सत्ता ?

बाण्ड्रसंघेर साधारण सभा सम्पर्के नीचेर कोन् उक्तिटि/कोन् उक्तिश्लो सत्ता ?

हायुं आफादनि साधारण गुथुमनि बागौ गाहायनि बबे-बबे बिबुथिया थार?

संयुक्त राष्ट्र संघ की साधारण सभा के संदर्भ में इनमे से कौन-सा/से कथन सही है/हैं?

(i) It is the biggest organ of the UNO.

इ बाण्ड्रसंघ बृहत्तम अंग ।

एटि बाण्ड्रसंघेर बृहत्तम अंग ।

बेयो हायुं आफादनि देरसिन बाहागो ।

यह संयुक्त राष्ट्र संघ का सबसे बड़ा अंग है ।

(ii) It has ten temporary and five permanent members.

इयाब दहजन अस्त्रयी आरु पाँचजन छायी सदस्य आछे ।

एर दशजन अस्त्रयी एवं पाँचजन छायी सदस्य आछे ।

बेहा साजि दानदिजोर आरो साबा गागि सोद्रोपा दड ।

इसके दस अस्थायी और पाँच स्थायी सदस्य हैं ।

(iii) Its main function is to settle the cases filed by the affected member States.

इयाब प्रधान काम हैचे आक्रान्त सदस्य बाण्ड्रसमृहे उथापन करा गोचबसमृह निष्पत्ति करा ।

एर प्रधान काज हलो आक्रान्त सदस्य बाण्ड्रश्लोर द्वारा उथापित मामलासमृह निष्पत्ति करा ।

बेनि गाहाइ खामानिया जाबाय हायुंकोरा अजद होनाय दायफोरख्तौ बिजिरना होनाय ।

इसका मुख्य कार्य है—प्रभावित सदस्य राष्ट्रों की शिकायतों का निपटारा करना ।

(a) Only (i) is true

केबल (i) सत्ता

केबल (i) सत्ता

(i) आल' थार

केवल (i) सही है

(b) (i) and (ii) are true

(i) आरु (ii) सत्ता

(i) एवं (ii) सत्ता

(i) आरो (ii) आ थार

(i) और (ii) सही हैं

(c) (ii) and (iii) are true

(ii) आरु (iii) सत्ता

(ii) एवं (iii) सत्ता

(ii) आरो (iii) आ थार

(ii) और (iii) सही हैं

(d) (i) and (iii) are true

(i) आरु (iii) सत्ता

(i) एवं (iii) सत्ता

(i) आरो (iii) आ थार

(i) और (iii) सही हैं

18. Identify the **incorrect** statements stated below relating to cheque money :

चेक मुद्रा सम्पर्कत तलत दिया अशुद्ध उक्तिकैटा चिह्नित करा :

चेक मुद्रा सम्पर्के नीचे देओया उक्तिशुलिर अशुद्ध उक्तिशुलि चिह्नित करो :

चेक खाउरिनि बागै गाहायाव होनाय थार नड़ि बिबुंथिफोरखौ सायखौ :

चेक मुद्रा के संदर्भ में निम्नलिखित गलत विवरणों की पहचान करो :

- (i) As a medium of exchange, a cheque has general acceptability.

विनिमयब माध्यम छिपे चेक एकोथनब साधारण प्रहणयोगाता आछे।

विनिमयेर माध्यम छिसेबे चेक एकट्रि साधारण प्रहणयोगाता आछे।

सोलायसोल'नि बिजौं महै चेक गांसेया बयनिबो गनायथावथि दड।

विनिमय के माध्यम के रूप में चेक की सामान्य ग्राहता है।

- (ii) Refusal to accept cheque money will mean violation of the law of the land.

चेक मुद्रा प्रहण कबिले अमान्ति होराटोरे आइन भंग करा बुजाय।

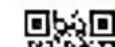
चेक मुद्रा प्रहण करते अराजी होयाके आइन भंग करा बोधाय।

चेक खाउरिखौ आजावनो नागिरैआ आयेन सिफायनायखौ बुजायो।

चेक मुद्रा का ग्रहण न करना, कानून का उल्लंघन है।

- (iii) Cheque money is generated through economic offence.

चेक मुद्रा अर्थनैतिक अपराधब जबियते सृष्टि करा हय।

चेक मुद्रा अर्थनैतिक अपराधेर द्वारा सृष्टि करा हय।

चेक खाउरिखौ रांखान्थियारि दायनि गेजेरजौं सोरजिनाय जायो।

चेक मुद्रा आर्थिक अपराध के जरिए संचालित होती है।

- (iv) A cheque is a claim against money and can be encashed at the counter of a bank.

चेक ह'ल मुद्रा परिशोधब एटा आदेश आक बेंकब काउन्टारत नगदीकरण करि ल'ब पाबि।

चेक ह'लो मुद्रा परिशोधेर एकटि आदेश एवं बाक्षेर काउन्टारे नगदीकरण करे नेओया याय।

चेकआ जाबाय खाउरि सुख'नायनि मोनसे बिथोन आरो बैंकनि काउन्टाराव नगद खालामनानै लानो हाणौ।

चेक है मुद्रा की माँग का आदेश और इसे बैंक के काउंटर पर नकदीकृत किया जा सकता है।

- (v) Only the Central Bank has the right to print and circulate cheque money.

चेक मुद्रा केवल केन्द्रीय बैंकहे हजार आक वितरण करिव पावे।

चेक मुद्रा केवल केन्द्रीय बांकहे छापते एवं वितरण करते पारे।

चेक खातारिखी मिरुआरि बैंकआसो सेबखानो आरो राननो हागी।

केवल केन्द्रीय बैंक को चेक मुद्रा घापने और वितरण करने का अधिकार है।

(a) (i), (ii), (iii), (v)

(b) (i), (ii), (iv), (v)

(c) (ii), (iii), (iv), (v)

(d) (i), (iii), (iv), (v)

- 19.** Romen opens an account in Allahabad Bank with a sum of Rupees twenty thousand (₹ 20,000). After three months of opening, he again deposits ₹ 3,000 in his account. At the end of the financial year, bank credits a sum of ₹ 550 as interest. Considering the above situation, choose the type of bank account Romen has.

रमेने एलाहाबाद बैंकत विश्व हजार (२०,०००) टकाबे एटा एकाउंट खुलिले। एकाउंट खोलाव तिनि माहब पिछत तेऊं आको एकाउंटत तिनि हजार (३,०००) टका जमा करिले। वित्तीय वर्षटोब शेषत बैंके तेऊं एकाउंटत पाँचश पक्षाश (५५०) टकाब सुद प्रदान करिले।

उपरब परिहितिटो बिचार करि रमेनब बैंकत थका एकाउंटटोब प्रकार वाचि उलिओरा।

रमेन एलाहाबाद ब्याके विश्व हजार (२०,०००) टकाब एकटि अ्याकाउंट खुलोइलो। अ्याकाउंट खोलार तिन मासेर परे से आवार अ्याकाउंटेत तिन हजार (३,०००) टका जमा जमा करे। वित्तीय वर्षटिर शेषे ब्याक तार अ्याकाउंटेत पाँचश पक्षाश (५५०) टकाब सुद प्रदान करे।

उपरेर परिहितिटि बिचार करे रमेनेर ब्याके थका अ्याकाउंटटिर प्रकार बेछे बार करो।

रमेना एलाहाबाद बैंकआव नैजि रोजा (20,000) रांजो मोनसे एकाउन्ट बेखेवो। एकाउन्ट बेखेवनायनि दानथामनि उनाव बियो आरोबाव एकाउन्टआव थाम रोजा (3,000) रां जमा दोनबाबो। रांखान्थियारि बोसोरनि जोबनायिथि बैंकआ बिनि एकाउन्टआव बाजौ बाजि (550) रां सुत होबाय।

गोजौनि थासारिखी बिजिरनानै बैंकआव थानाय रमेननि एकाउन्टनि रोखोमखी सायख'।

रमेन ने इलाहाबाद बैंक में बीस हजार रुपये (₹ 20,000) से एक खाता खोला। खाता खोलने के तीन महीने के बाद उसने फिर खाते में तीन हजार रुपये (₹ 3,000) जमा किए। वित्तीय वर्ष के अंत में बैंक ने उसके खाते में पाँच सौ पचास रुपये (₹ 550) ब्याज दिया। उपर्युक्त स्थिति पर विचार करके रमेन के बैंक खाते का प्रकार बताओ।

- (a) Current Deposit Account (b) Fixed Deposit Account

चलित आमानत एकाउन्ट

स्थिर आमानत एकाउन्ट

चलित आमानत अ्याकाउन्ट

स्थिर आमानत अ्याकाउन्ट

सोलिथाइ आमानत एकाउन्ट

स्थिर आमानत एकाउन्ट

चालू जमा खाता

सावधि जमा खाता

(c) Recurring Deposit Account বেকারিং আমানত একাউন্ট	(d) Savings Deposit Account সঞ্চয় আমানত একাউন্ট
রেকারিং আমানত অ্যাকাউন্ট	
রেকারি আমানত একাউন্ট	
রেকারিং জমা খাতা	থিনায আমানত একাউন্ট বচত জমা খাতা

20. In the following question, a statement of Assertion (A) is followed by a statement of Reason (R). Considering these statements, choose the correct option from the alternatives given below :

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) হিচাপে এটা উকি দিয়াৰ পিছত কাৰণ (R) হিচাপে এটা উকি দিয়া হৈছে। উকি দুটা বিচাৰ কৰি তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা শুল্ক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

নীচেৰ প্ৰশ্নটিতে দাবী (A) হিসেবে একটি উকি এবং কাৰণ (R) হিসেবে অন্য একটি উকি দেওয়া হয়েছে। উকি দুটি বিচাৰ কৰে নীচে দেওয়া বিকল্পগুলো থেকে শুল্ক বিকল্পটি বেছে বার কৰো :

গাহাযনি সেনাযাব দাবি (A) মহৰ মোনসে বিবুঁথি হোনাযনি উনাব জাহোন (R) মহৰ গুৰুন মোনসে বিবুঁথি হোনায জাদো। বিবুঁথি মোননৈখৌ বিজিৰনানৈ গাহাযাব হোনাযফোৰনিফ্রায গেৰেখৌ সাধ্যখ'নানৈ দিহুন :

ইস প্ৰশ্ন মেঁ অভিকথন (A) কে রূপ মেঁ এক বিবৰণ ঔৱ কাৰণ (R) কে রূপ মেঁ দুসৰা বিবৰণ দিয়া গয়া হৈ। ইন্হেঁ পঢ়ো ঔৱ সহী বিকল্প কা চ্যন কৰো :

Assertion (A) :

Money is the most liquid asset.

Reason (R) :

Money can be converted directly and immediately into goods and services that the holder of the money wants.

দাবী (A) : মুদ্ৰাই হৈছে আটাইতকৈ তৰলীকৃত সম্পত্তি।

কাৰণ (R) : মুদ্ৰাক সামগ্ৰী আৰু সেৱালৈ তৎকালীনভাৱে আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে মুদ্ৰাৰ গৰাকীয়ে বিচৰা ধৰণে কপাল্বিত কৰিব পাৰি।

দাবী (A) : মুদ্ৰা হচ্ছে সবচেয়ে তৰলীকৃত সম্পত্তি।

কাৰণ (R) : মুদ্ৰাকে সামগ্ৰী ও সেৱাতে তৎকালীনভাৱে এবং প্ৰত্যক্ষভাৱে মুদ্ৰাৰ মালিকেৱ ইচ্ছা অনুযায়ী কৃপাল্বি কৰা যায়।

দাবি (A) : খাউৰিয়ানো জাৰায ব্যনিখুইবো আৱলিসিনগ্রা সম্পত্তি।

জাহোন (R) : খাউৰিখৌ মুৱা আৰো মা঵মিনসিন থাবৈনো আৰো থোঁজোঁড়ৈ খাউৰিনি বিগোমায়া লুবৈনায বাদীয়ে মহৰ সোলাযহোনো হাণী।

অভিকথন (A) : মুদ্ৰা সবসে তৰল সংপত্তি হৈ।

কাৰণ (R) : মুদ্ৰা কো বস্তু ঔৱ সেৱা কে রূপ মেঁ তত্কাল ঔৱ প্ৰত্যক্ষ রূপ মেঁ মুদ্ৰা ধাৰক অপনী ইচ্ছানুসাৰ বদল সকলা হৈ।

- (a) (A) is true, but (R) is false.
 (A) सत्ता, किन्तु (R) असत्ता।
 (A) सत्ता, किन्तु (R) असत्ता।
 (A) आ सैथो, नाथाय (R) आ सैथो नडा।
 (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (b) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 (A) आक् (R) दूयोटौइ सत्ता; आक् (R), (A)व शुद्ध व्याख्या।
 (A) एवं (R) दूटोइ सत्ता; एवं (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या।
 (A) आरो (R) मोननैबो सैथो, आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (c) (A) is false, but (R) is true.
 (A) असत्ता, किन्तु (R) सत्ता।
 (A) असत्ता, किन्तु (R) सत्ता।
 (A) आ सैथो नडा, नाथाय (R) आ सैथो।
 (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 (A) आक् (R) दूयोटौइ सत्ता; किन्तु (R), (A)व शुद्ध व्याख्या नहय।
 (A) एवं (R) दूटोइ सत्ता; किन्तु (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या नय।
 (A) आरो (R) मोननैबो सैथो; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय नडा।
 (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

- 21.** Consider the statements (i) and (ii) about economic growth and development and choose the correct answer from the alternatives given below.

अर्थनीतिक विकाश आक् उन्नयन सम्पर्के उक्ति (i) आक् (ii) विचार करा आक् तलत दिया विकल्पबोब्र परा शुद्ध उत्तरटो बाछि उलिओरा।

अर्थनीतिक विकाश एवं उन्नयन सम्पर्के उक्ति (i) एवं (ii) विचार करो एवं नीचे देओया विकल्पशुलो थेके शुद्ध उत्तरटि बेछे बार करो।

रांखान्थियारि गेवसारनाय आरो जौगानायनि बागै बिबुंधि (i) आरो (ii) खौ बिजिरना नाय ; आरो गाहायाव होनायफोरनिफ्राय गेवें फिननायखौ सायखौ नानै दिहुन।

आर्थिक विकास और प्रगति के संदर्भ में विवरण (i) और (ii) को ध्यानपूर्वक पढ़ो और नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प का चयन करो :

(i) Economic development is a qualitative concept, but economic growth is a quantitative concept.

अर्थनीतिक उन्नयन हैछे एटा शुगत धारणा, किन्तु अर्थनीतिक विकाश एटा परिमाण-सूचक धारणा।

अर्थनीतिक उम्मयन हচ्छे एकटि शुष्णगत धारणा, किन्तु अर्थनीतिक विकाश एकटि परिमाणसूचक धारणा।

रांखान्थियारि जौगानाया जाबाय मोनसे गुनारि हमदांथि, नाथाय रांखान्थियारि गेवसारनाया मोनसे बिबां फोरमायनाय हमदांथि।

आर्थिक प्रगति है—गुणवत्ता की अवधारणा, लेकिन आर्थिक विकास है—परिमाण की अवधारणा।

- (ii) Economic development is a narrow concept, whereas economic growth is a broader concept.

अर्थनीतिक उम्मयनब अर्थ सीमित, किन्तु अर्थनीतिक विकाशब अर्थ व्यापक।

अर्थनीतिक उम्मयनबे अर्थ सीमित, किन्तु अर्थनीतिक विकाशबे अर्थ व्यापक।

रांखान्थियारि जौगानायनि औंथिया गुसेब, नाथाय रांखान्थियारि गेवसारनायनि औंथिया गुवार।

आर्थिक प्रगति का अर्थ सीमित है, लेकिन आर्थिक विकास का अर्थ व्यापक है।

(a) (i) is true, (ii) is true	(b) (i) is true, (ii) is false
(i) सत्ता, (ii) सत्ता	(i) सत्ता, (ii) असत्ता
(i) सत्ता, (ii) सत्ता	(i) सत्ता, (ii) असत्ता
(i) आ सैथो, (ii) आ सैथो	(i) आ सैथो, (ii) आ सैथो नडा
(i) सही है, (ii) सही है	(i) सही है, (ii) गलत है
(c) (i) is false, (ii) is false	(d) (i) is false, (ii) is true
(i) असत्ता, (ii) असत्ता	(i) असत्ता, (ii) सत्ता
(i) असत्ता, (ii) असत्ता	(i) असत्ता, (ii) सत्ता
(i) आ सैथो नडा, (ii) आ सैथो नडा	(i) सैथो नडा, (ii) आ सैथो
(i) गलत है, (ii) गलत है	(i) गलत है, (ii) सही है

22. The Chairman of 'NITI Aayog' is

नीति (NITI) आयोगब अध्यक्षजन ह'ल

नीति (NITI) आयोगेर अध्यक्ष हलेन

निटि (NITI) आय'गनि आफादगिरिया जाबाय

नीति (NITI) आयोग के अध्यक्ष कौन है?

(a) The President	(b) The Union Finance Minister
बाट्रूपति	केन्द्रीय बित्तमन्त्री
राष्ट्रपति	केन्द्रीय अर्थमन्त्री
हायुंगिरि	मिहआरि रांखातरि मन्त्रि
राष्ट्रपति	केन्द्रीय वित्तमन्त्री
(c) The Prime Minister	(d) The Vice President
प्रधानमन्त्री	उपबाट्रूपति
प्रधानमन्त्री	उपराष्ट्रपति
गाहाइ मन्त्रि	लेडाइ हायुंगिरि
प्रधानमन्त्री	उपराष्ट्रपति

23. Match the following and find out the correct answer :

(i) Democratic Planning	(a) Involves lowest level of administration in planning
(ii) Economic Planning	(b) People participate at different stages of plan making
(iii) Grassroot Planning	(c) To attain a set of well-defined developmental objectives

তলত দিয়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(i) গণতান্ত্রিক পরিকল্পনা	(a) প্ৰশাসন ব্যৱহাৰ একেবাৰে নিম্ন পৰ্যায়ত পৰিকল্পনা যুগ্মতকৰণত জড়িত হোৱা
(ii) অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা	(b) বাইজে পৰিকল্পনা যুগ্মতকৰণৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত অংশগ্ৰহণ কৰে
(iii) তণমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা	(c) কেতোৰ সুনিৰ্দিষ্ট উন্নয়নৰ লক্ষ্যত উপনীত হোৱা

নীচে দেওয়াগুলি মেলাও এবং শুন্দি উত্তৰটি বেছে বার কৰো :

(i) গণতান্ত্রিক পৰিকল্পনা	(a) প্ৰশাসন ব্যৱহাৰ একেবাৰে নিম্ন পৰ্যায়ে পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰণে জড়িত হওয়া
(ii) অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা	(b) জনসাধাৰণ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰণেৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ে অংশগ্ৰহণ কৰে
(iii) তণমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা	(c) কয়েকটি সুনিৰ্দিষ্ট উন্নয়নেৰ লক্ষ্যে উপনীত হওয়া

গাহাযাব হোনায়ফোৰখৌ গোৱোবহো আৰো গেৰে ফিননায়খৌ সায়খ'নানৈ দিহুন :

(i) সুন্দৰুথাইয়াৰি বিথাংখি	(a) খুঁথাই রাহানি গাহায়থারনি খলবাব বিথাংখি দানাযাব বাহাগো লানায
(ii) রাংখান্থিয়াৰি বিথাংখি	(b) বিথাংখি দানায়নি গুৰুন গুৰুন খলবাব রাইজোফোৰা বাহাগো লায়ো
(iii) গুদি খলবনি বিথাংখি	(c) খায়সে থি জৈগানায়নি থাংখিখৌ সৌহৈনো হানায

ইনকা মিলান কৰো আৰু সহী উত্তৰ কা চয়ন কৰো :

(i) গণতান্ত্রিক পৰিকল্পনা	(a) প্ৰশাসন ব্যৱস্থা মেঁ সক্ষে নিম্ন স্তৰ পৰ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতি মেঁ জুড়না
(ii) আৰ্থিক পৰিকল্পনা	(b) পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতি মেঁ জনতা বিভিন্ন স্তৰোঁ পৰ ভাগ লেতী হৈ
(iii) জমীনী স্তৰ কী পৰিকল্পনা	(c) বিকাস কে নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্যোঁ কো প্ৰাপ্ত কৰনা
(a) (i)→(a), (ii)→(c), (iii)→(b)	(b) (i)→(c), (ii)→(a), (iii)→(b)
(c) (i)→(c), (ii)→(b), (iii)→(a)	(d) (i)→(b), (ii)→(c), (iii)→(a)

24. Which of the following statements are true about the Partition of Bengal in 1905?

১৯০৫ চনৰ বংগ বিভাজন সম্পর্কে তলৰ কোনকেইটা উক্তি সত্য?

১৯০৫ সনের বংগ বিভাজন সম্পর্কে নীচেৱে কোন উক্তিগুলো সত্য?

১৯০৫ মায়াথাইনি বংগ ব্লোখাবনায়নি বাবৈ গাহায়নি বৰে বৰে বিবৃংথিয়া থার?

সন् ১৯০৫ মেঁ হৃঁ বংগ-বিভাজন সংবংধী কৌন-সে কৰ্থন সহী হৈ?

- (i) It resulted in the second important political upheaval in India after the 1857 Revolt.

১৮৫৭ চনৰ বিদ্রোহৰ পিছত ই ভাৰতৰ বাজনৈতিক ইতিহাসৰ দ্বিতীয়টো উল্লেখনীয় ঘটনাৰ সূত্রপাত ঘটাইছিল।

১৮৫৭ সনেৱে বিদ্রোহৰ পৰ এটি ভাৰতেৱে রাজনৈতিক ইতিহাসেৱ দ্বিতীয় উল্লেখনীয় ঘটনাৰ সূত্রপাত কৰেছিল।

১৮৫৭ মায়াথাইনি বিগ্রায়নায়নি উনাব' বেয়ো ভাৰতনি রাজখান্থিয়াৰি জারিমিননি নৈথি মখ'জাথাব জাথাই জাদোমোন।

সন্ ১৮৫৭ কে বিদ্রোহৰ বাদ ইসনে ভাৰতীয় রাজনৈতিক ইতিহাস কী দূসৰী উল্লেখনীয় ঘটনা কী শুৰুআত কী থৈ।

- (ii) It was executed to suppress the growing national consciousness in Bengal.

ইয়াক বংগদেশৰ ক্ৰমবৰ্ধমান জাতীয় জাগৰণক মৰিমূৰ কৰিবলৈ কাৰ্যকৰী কৰা হৈছিল।

একে বংগদেশৰ ক্ৰমবৰ্ধমান জাতীয় জাগৰণকে শেষ কৱতে কাৰ্যকৰী কৰা হয়েছিল।

বেখৌ বংগ হাদৱনি জাখাব'বোনো হমনায হারিমায়াৰি জাংখিথাইখৌ ফোজোবসানো মাবফুনায জাদোমোন।

বংগাল মেঁ বढ়তে রাষ্ট্ৰীয় জাগৱণ কী খত্ম কৱনে কে লিএ ইসে লাগু কীয়া গয়া থা।

- (iii) Shillong was made the capital of Eastern Bengal and Assam.

শিলংক পূৰ্ববংগ আৰু অসমৰ বাজধানী কৰা হৈছিল।

শিলংকে পূৰ্ববংগ এবং অসমেৱ বাজধানী কৰা হয়েছিল।

শিলংখৌ সান্জা বংগ আৰো আসমনি রাজথাবনি খালামনায জাদোমোন।

পূৰ্ব বংগাল ঔৰ অসম কী রাজধানী শিলংগ কী বনায়া গয়া থা।

(iv) It led to the Swadeshi Movement.

इ स्वदेशी आन्दोलनव सूत्रपात घटियेछिल ।

एटि स्वदेशी आन्दोलनेव सूत्रपात घटियेछिल ।

बेयो गावहादरारि सोमावसारनायखौ जुरिदोमोन ।

इसने स्वदेशी आंदोलन की शुरुआत की थी ।

(a) (i), (ii), (iv)

(b) (i), (iii), (iv)

(c) (ii), (iii), (iv)

(d) (i), (ii), (iii), (iv)

25. Which of the following best explains why Gopal Krishna Gokhale returned his 'Knighthood' title to the British Government?

गोपाल कृष्ण गोखलेइ ब्रिटिष चबकारक 'नाइटहूड' उपाधि घूवाइ दियाव काबणव सर्वोङ्कृष्ट व्याख्या तलव कोनठोरे आगवडाइছे ?

गोपाल कृष्ण गोखले ब्रिटिश सरकारके 'नाइटहूड' उपाधिटि फेरत देओयार काबणगुलोव सर्वोङ्कृष्ट व्याख्या नीचेर कोनाटि करছे ?

ग'पाल कृष्ण गोखले ब्रिटिश सरकारनो 'नाइटहूड' बिमुँखौ फिर्दिना होफिननाय जाहोननि साबसिन बेखेवथिनायखौ गाहायनि बबे मोनसेया होदों ?

गोपाल कृष्ण गोखले द्वारा ब्रिटिश सरकार को 'नाइटहूड' की उपाधि वापस करने के कारण की सबसे उल्कृष्ट व्याख्या इनमें से कौन-से विकल्प ने की है ?

(a) He felt the British Government was failing to provide adequate governance.

ब्रिटिष चबकारे यथोपयुक्त शासन प्रदानत वार्थ हैছिल बुलि तेखेते भाबिछिल ।

ब्रिटिश सरकार यथोपयुक्त शासन प्रदाने वार्थ हयेछिल बले तिनि भेबेछिलेन ।

ब्रिटिश सरकारा नांगौवादि खुंथाइ होनायाव फेले जादों होननानै बिथाडा सानदोमोन ।

उहोने सोचा कि ब्रिटिश सरकार की अच्छी शासन व्यवस्था नहीं है ।

(b) He was dissatisfied with his position in the British administration.

ब्रिटिष प्रशासन व्यवहात पोरा छानक लै तेखेत असन्तुष्ट हैছिल ।

ब्रिटिश प्रशासन व्यवहाय पाओया छान नियो तिनि असन्तुष्ट छिलेन ।

ब्रिटिश खुंथाइ राहायाव मोननाय मासिखौ लानानै बिथाडा खुसि गैयि जादोमोन ।

वे ब्रिटिश शासन व्यवस्था में अपने पद को लेकर असंतुष्ट थे ।

(c) He disagreed with the British policy of partitioning Bengal.

ত্রিতীয় বঙ্গ বিভাজন নীতির লগত তেওঁ অসম্মত হৈছিল।

ত্রিতীয় বঙ্গ বিভাজন নীতির সাথে তিনি অসম্মত ছিলেন।

ব্রিটিশনি বং বোখাবনায খান্ধিজো বিথাডা গোসো গোরোবাখৈমোন।

ব্রিটিশ কী বং-বিভাজন নীতি কো লেকৰ বে অসহমত থে।

(d) He sought to retire from public life and focus on personal matters.

তেখেতে বাজহুৱা জীৱনৰ পৰা সন্ন্যাস ল'ব বিচাৰিছিল আৰু ব্যক্তিগত কাম-কাজত মনোনিৰেশ কৰিব খুজিছিল।

তিনি জনজীবন থেকে সন্ন্যাস নিতে চেয়েছিলেন এবং ব্যক্তিগত কাজকৰ্মে মনোনিৰেশ কৰতে চেয়েছিলেন।

বিথাডা সমাজারি জিউনিফ্রায আনন্দায়নো নাগিৰদোমোন আৰু গাবারি খামানিফোৰাব গোসো হোনো নাগিৰদোমোন।

বে সাৰ্বজনিক জীৱন সে সংন্যাস লেনা চাহতে থে ঔৰ নিজী কামোঁ মেঁ ধ্যান দেনা চাহতে থে।

26. Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option.

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) হিচাপে দুটা উক্তি দিয়া হৈছে। উক্তিকেইটা পঢ়া আৰু শুন্দি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা।

নীচেৰ প্ৰশ্নটিতে দাবী (A) এবং কাৰণ (R) হিসেবে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। উক্তিগুলো পড়ে এবং শুন্দি বিকল্পটি বেছে বার কৰো।

গাহাযনি সোনায়াব দাবি (A) আৰু জাহোন (R) মহৱ মোননৈ বিবৃংধি হোনায জাদোঁ।
বিবৃংধিফোৰখৌ ফৰায আৰু গেৰে ফিননাযখৌ সাযখ'নানৈ দিহুন।

নীচে কে প্ৰশ্ন মেঁ অভিকথন (A) ঔৰ কাৰণ (R) কে রূপ মেঁ দো উক্তিযঁ দী গई হৈঁ। উক্তিযঁ কো পঢ়ো ঔৰ সহী বিকল্প কা চ্যন কৰো।

Assertion (A) :

The Swadeshi Movement in India aimed to promote indigenous goods and reduce dependency on British products.

Reason (R) :

The Swadeshi Movement primarily aimed to protest against British taxes and government loans.

দাবী (A) : ভাৰতত হোৱা স্বদেশী আন্দোলনে থলুৱা সা-সামগ্ৰী বৃক্ষি কৰিব বিচৰাৰ লগতে ত্ৰিতীয় সামগ্ৰীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্ৰাস কৰিব বিচাৰিছিল।

কাৰণ (R) : স্বদেশী আন্দোলনে প্ৰধানতঃ ত্ৰিতীয় কৰ-কাটল আৰু চৰকাৰী খণৰ বিৰক্তকে প্ৰতিবাদ কৰাক লক্ষ্য কৰি লৈছিল।

दावी (A) : भारतेर स्वदेशी आंदोलनेर लक्ष्य छिल देशी सामग्री ब्यवहार वृद्धि कराव साथे साथे ब्रिटिश सामग्रीर उपर निर्भरशीलता छास करा।

कारण (R) : स्वदेशी आंदोलनेर प्रधान लक्ष्य छिल ब्रिटिशेर कर-चाजना एवं सरकारी खण्डेर विक्रम्दे प्रतिवाद करा।

दावी (A) : भारताव जानाय गावहादरारि सोमावसारनाया जायगायारि बेसाद वांहोने नागिरनायजों लोगोसे बृटिसनि बेसादनि सायाव सोनारनानायखौ खम खालामनो नागिरदोमोन।

जाहोन (R) : गावहादरारि सोमावसारनाया गुबैयै बृटिसनि खाजोना आरो सरकारि दाहारनि बेरेखायै सोमावसारनायखौ थाँखि महै लादोमोन।

अभिकथन (A) : भारत में हुए स्वदेशी आंदोलन द्वारा स्थानीय सामग्री की वृद्धि पर बल देने और ब्रिटिश सामग्री पर निर्भरता को कम करने पर बल दिया जाता था।

कारण (R) : स्वदेशी आंदोलन द्वारा मुख्यतः ब्रिटिशों के कर-लगान और सरकारी ऋण के खिलाफ विरोध करने का लक्ष्य रखा गया था।

(a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उभये सत्य; आरु (R), (A)-व शुद्ध व्याख्या।

(A) एवं (R) दूर्घटित सत्य; एवं (R), (A)-एर शुद्ध व्याख्या।

(A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि गेबे बेखेवथिनाय।

(A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।

(b) (A) is true, but (R) is false.

(A) सत्य, किन्तु (R) असत्य।

(A) सत्य, किन्तु (R) असत्य।

(A) आ थार, नाथाय (R) आ थार नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

(c) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उभये सत्य; किन्तु (R), (A)-व शुद्ध व्याख्या नहय।

(A) एवं (R) दूर्घटित सत्य; किन्तु (R), (A)-एर शुद्ध व्याख्या नय।

(A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि गेबे बेखेवथिनाय नडा।

(A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

(d) (A) is false, but (R) is true.

(A) असत्य, किन्तु (R) सत्य।

(A) असत्य, किन्तु (R) सत्य।

(A) आ थार नडा, नाथाय (R) आ थार।

(A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

- 27.** Who among the following edited a magazine *Vande Mataram* during Swadeshi Movement in India?

তলত দিয়াসকলৰ কোনে ভাৰতৰ স্বদেশী আন্দোলনৰ সময়ত 'বন্দে মাতৰম' নামৰ এখন আলোচনী সম্পাদনা কৰিছিল ?

নিম্নলিখিতদেৱ মধ্যে কে ভাৰতেৱ স্বদেশী আন্দোলনেৱ সময় 'বন্দেমাতৰম' নামেৱ একটি পত্ৰিকা সম্পাদনা কৰেছিলেন ?

গাহায়াত্ৰ হোনায়ফোৱনি সোৱ সাসেয়া ভাৰতনি গা঵হাদৰারি সোমাবসারনায় সমাব 'বন্দে মাতৰম' মুনি লাইসিঞ্চৌ সুজুড়োমোন ?

ইন্মেৱ সে কিসনে ভাৰতীয় স্বদেশী আন্দোলন কে দৈৰান 'বন্দে মাতৰম' নামক পত্ৰিকা কা সংপাদন কৰিয়া থাব ?

(a) Arabinda Ghose

অৱিন্দ ঘোষ

অৱিন্দ ঘোষ

অৱিন্দ ঘ'ষ

অৱিন্দ ঘ৷ষ

(b) Krishna Kumar Mitra

কৃষ্ণকুমাৰ মিত্ৰ

কৃষ্ণকুমাৰ মিত্ৰ

কৃষ্ণ কুমাৰ মিত্ৰ

কৃষ্ণ কুমাৰ মিত্ৰ

(c) Surendranath Banerjee

সুৱেন্দ্ৰনাথ বেনাজী

সুৱেন্দ্ৰনাথ ব্যানাজী

সুৱেন্দ্ৰ নাথ বেনাজী

সুৱেন্দ্ৰনাথ বনাজী

(d) Kumudini Mishra

কুমুদিনী মিশ্ৰ

কুমুদিনী মিশ্ৰ

কুমুদিনি মিশ্ৰ

কুমুদিনী মিশ্ৰ

- 28.** Consider the following statements about the Non-Cooperation Movement. Which of the following options are correct about the Movement?

অসহযোগ আন্দোলনৰ বিষয়ে তলত দিয়া উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰা। আন্দোলনটোৱ বিষয়ে তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ কোনটো বিকল্প শুন্দ ?

অসহযোগ আন্দোলনেৱ বিষয়ে নিম্নপ্ৰদত্ত উক্তিগুলি বিচাৰ কৰো। আন্দোলনটিৱ বিষয়ে নীচে দেওয়া বিকল্পগুলিৱ কোনটি শুন্দ ?

হেফাজাব হোয়ি সোমাবসারনায়নি বাগৈ গাহায়াত্ৰ হোনায বিবুঁথিফোৱখৌ গোসো হো।
সোমাবসারনায়নি বাগৈ গাহায়াত্ৰ হোনায়ফোৱনি ববে গেৰেবে ?

অসহযোগ আন্দোলন কে বাবে মেঁ ইন কথনোঁ পৰ বিচাৰ কৰো। আন্দোলন কে সংৰৰ্ভ মেঁ নিম্নলিখিত বিকল্পোঁ মেঁ সে কৌন-সে সহী হৈ ?

(i) Salt laws were challenged.

লোগ আইনৰ বিৰোধিতা কৰা হৈছিল।

লবণ আইনেৱ বিৰোধিতা কৰা হয়েছিল।

সংখৰি আয়েননি বেৰেখা খালামনায জাদোমোন।

নমক কানূন কা বিৰোধ কৰিয়া গয়া থা।

(ii) Students left government school.

छात्र-छात्रीसकले चरकारी विद्यालय त्याग करेछिल ।

छात्र-छात्रीरा सरकारी विद्यालय त्याग करेछिल ।

फरायसाफोरा सरकारि फरायसालि नागारदोमोन ।

छात्र-छात्राओं ने सरकारी विद्यालय छोड़ दिया था ।

(iii) Unity among Hindus and Muslims.

हिन्दू आरु मुसलमान भाजत एकता ।

हिन्दू ओ मुसलमान सकलेर भाझे एकता ।

हिन्दु आरो मुसलमाननि गेजेराव खौसेथि ।

हिन्दू और मुसलमान के बीच एकता थी ।

(iv) Women did not participate.

महिलासकले अंशग्रहण करा नाहिल ।

महिलारा अंशग्रहण करेननि ।

आइजोफोरा बाहागो लायाखैमोन ।

महिलाओं ने भाग नहीं लिया था ।

(a) (i) and (iv)

(i) आरु (iv)

(i) एवं (iv)

(i) आरो (iv)

(i) और (iv)

(b) (ii) and (iii)

(ii) आरु (iii)

(ii) एवं (iii)

(ii) आरो (iii)

(ii) और (iii)

(c) (i) and (ii)

(i) आरु (ii)

(i) एवं (ii)

(i) आरो (ii)

(i) और (ii)

(d) (i), (ii), (iii) and (iv)

(i), (ii), (iii) आरु (iv)

(i), (ii), (iii) एवं (iv)

(i), (ii), (iii) आरो (iv)

(i), (ii), (iii) और (iv)

29. Which of the following were the provisions of the Indian Independence Act, 1947?

तलब कोनकेहटा १९४७ चनब भारत स्वाधीन आइनब दफा आछिल ?

नीचेर कोनगुलि १९४७ सनेर भारत स्वाधीन आइनेर दफा छिल ?

गाहायनि बबे बबे १९४७ मायथाइनि भारत उदांसि आयेननि फारि (दफा) मोन?

इनमें से भारतीय स्वतंत्रता कानून, १९४७ के प्रावधान क्या-क्या थे?

- (i) India and Pakistan were to become independent on August 15, 1947.

१९४७ चनब १५ आगष्ट तारिखे भारत आरु पाकिस्ताने स्वाधीनता लाभ कविब।

१९४७ सनेर १५ आगष्ट तारिखे भारत एवं पाकिस्तान स्वाधीनता लाभ करवे।

१९४७ मायथाइनि १५ आगष्ट खालाराव भारत आरो पाकिस्ताना उदांसि मोनगोन।

१५ अगस्त, १९४७ को भारत और पाकिस्तान स्वतंत्रता प्राप्त करेंगे।

- (ii) Each dominion was to have a Prime Minister appointed by the king.

प्रतिथन स्व-शासित देशते बजाइ नियुक्ति दिया एकोजनकै प्रधानमन्त्री थाकिब।

प्रतिटि स्व-शासित देशे राजा द्वारा नियुक्त एकजन प्रधानमन्त्री थाकवे।

गंफोमबो गावखुंथाइ हादरावनो राजाया थिसननाय साफा साफा गाहाइ मन्त्रि थागोन।

प्रत्येक स्वतंत्र देश में राजा द्वारा नियुक्त एक प्रधानमन्त्री रहेगा।

- (iii) Two dominions of India and Pakistan were to be established, and their Constituent Assemblies were to decide whether to remain within the British Commonwealth of Nations or not.

भारत आरु पाकिस्तान नामेरे दूखन स्व-शासित देश गठन करा ह'ब आरु उक्त देश दूखनब संविधान सभाइ देश दूखने ब्रिटिष कमनवेलथत योग दिव ने निदिये निजाबीयाकै सिद्धान्त ल'ब।

भारत एवं पाकिस्तान नामे दूटि स्व-शासित देश गठन करा हवे एवं उक्त देश दूटिर संविधान सभा देश दूटि ब्रिटिष कमनवेलथे योग देवे कि ना ता निजेरा सिद्धान्त नेबे।

भारत आरो पाकिस्तान मुडै गनै ग्रावखुंथाइआरि हादर दानाय जागोन आरो बै गनै हादरनि संबिजिद आफादा बे गनै हादरा ब्रिटिश कमनवेलथआव बाहागो लागोनना लाया गावनो थिरांथा लागोन।

भारत और पाकिस्तान नामक दो स्वतंत्र देशों का गठन होगा और उक्त देशों की संविधान सभाएँ ब्रिटिश कॉमनवेलथ में ये दोनों हिस्सा लेंगे या नहीं स्वयं निर्णय लेंगी।

- (iv) The Legislatures of both the dominions were restricted to making laws only under the supervision of the British Parliament.

दूसरे देशों के विधानमण्डलों के लिए ब्रिटिश संसद उच्चाधान तह पर अधिकार था।

दूसरे देशों के विधानमण्डलों के लिए ब्रिटिश संसद उच्चाधान तह पर अधिकार था।

गंभीर हादरनि आये आकादा बृतिस संसदनि नायसंनायावसो आये दानायनि गोहो मोनगोन।

दोनों देशों के विधानमण्डलों के लिए ब्रिटिश संसद के तत्त्वाधान में ही कानून बनाने की क्षमता प्राप्त करेगी।

(a)	(i) and (ii)	(b)	(i) and (iii)
	(i) आरु (ii)		(i) आरु (iii)
	(i) एवं (ii)		(i) एवं (iii)
	(i) आरो (ii)		(i) आरो (iii)
	(i) और (ii)		(i) और (iii)
(c)	(i) and (iv)	(d)	(ii) and (iv)
	(i) आरु (iv)		(ii) आरु (iv)
	(i) एवं (iv)		(ii) एवं (iv)
	(i) आरो (iv)		(ii) आरो (iv)
	(i) और (iv)		(ii) और (iv)

30. Arrange the following historical events following the sequence they occurred from old to new :

संघटित होराव क्रम अनुसार पूर्णिमा पर्व नतुनलै तलत दिया ऐतिहासिक घटनासमूह सजोरा :

संघटित होराव क्रममते पूर्वनो थेके नतुन अनुसारे निम्नप्रदत्त ऐतिहासिक घटनाओंलो साजाओ :

जाथाइनि फारि बादियै गोजामनिक्राय गोदानसिम गाहायाव होनाय जारिमिनारि जाथायफोरखौ साजाय :

निमलिखित ऐतिहासिक घटनाओं को प्राचीन से नवीन के क्रम में सजाओ :

(i) August Revolution	(ii) Direct Action Day
आगष्ट विप्लव	प्रत्यक्ष दावी दिवस
आगष्ट विप्लव	प्रत्यक्ष दावी दिवस
आगष्ट जांत्रिथाइ	गोथों दावी सान
अगस्त आंदोलन	प्रत्यक्ष कार्रवाई दिवस

(iii) Simon Commission

ছাইমন কমিচন
সাইমন কমিশন
সাইমন কমিসন
সাইমন কমিশন

- (a) (i) → (ii) → (iii) → (iv)
(c) (i) → (ii) → (iv) → (iii)

(iv) Demand for Complete Independence

পূর্ণ স্বাজব দাবী
পূর্ণ স্বাজের দাবী
আন্ত গাবখুঁথাইনি দাবি
পূর্ণ স্বাজ কী মাঁগ

- (b) (iii) → (iv) → (ii) → (i)
(d) (iii) → (iv) → (i) → (ii)

31. Choose the correct option based on the following Assertion (A) and Reason (R) :

তলত দিয়া দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শুন্দ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :
নীচে দেওয়া দাবী (A) এবং কাৰণ (R)-এৰ উপৰ ভিত্তি কৰে শুন্দ বিকল্পটি বেছে বার কৰো :

গাহাযাব হোনায দাবি (A) আৰো জাহোন (R) নি সাযাব বিথা খালামনানি গেৱ ফিননাযখৌ
সাযখ'নানি দিহুন :

নিম্নলিখিত অভিকথন (A) ঔৰ কাৰণ (R) কে আধাৰ পৰ সহী বিকল্প কা চয়ন কৰো :

Assertion (A) :

In the last decades of the 19th century, Assam witnessed a series of peasant revolts.

Reason (R) :

Peasants organized themselves through the Raij Mels.

দাবী (A) : উনবিংশ শতকাৰ শেষৰ দশককেইটাত অসমত এলানি কৃষক বিদ্ৰোহ
সংঘটিত হৈছিল।

কাৰণ (R) : কৃষকসকলে ৰাইজ মেলসমূহৰ জৰিয়তে নিজকে সংগঠিত কৰিছিল।

দাবী (A) : উনবিংশ শতাব্দীৰ শেষ দশকটিতে অসমে অনেকগুলি কৃষক আন্দোলন
সংঘটিত হয়েছিল।

কাৰণ (R) : কৃষকসকল ৰাইজমেল দ্বাৰা সংঘটিত হয়েছিল।

দাবী (A) : জিগু জীথাইনি উনধিনি জিথাইফোৱা আসামাৰ সিৱিসে আবাদাৰি
বিগ্ৰায়নায জাদোমোন।

জাহোন (R) : আবাদাৰিফোৱা রাইজোনি মেলকোৱনি গেজেৱজোঁ গাবসোৱখৌ জথাযদোমোন।

অভিকথন (A) : উন্নীসৰ্বী সদী কে অন্তিম দশককোঁ মেঁ অসম মেঁ লংবে সময় তক কৃষক বিদ্ৰোহ
হুआ থা।

কাৰণ (R) : কৃষকোঁ নে জনসভাওঁ কে জৱিএ অপনে কো সংগঠিত কিয়া থা।

(a) (A) is true, but (R) is false.

(A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।

(A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।

(A) আ থাৰ, নাথায (R) আ থাৰ নড়া।

(A) সহী হৈ, কিন্তু (R) গলত হৈ।

- (b) (A) is false, but (R) is true.
 (A) असता, किन्तु (R) सता।
 (A) असता, किन्तु (R) सता।
 (A) आ थार नडा, नाथाय (R) आ थार।
 (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (c) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 (A) आरु (R) उভये सता; आरु (R), (A)-व शुद्ध बाख्या।
 (A) एवं (R) पूछिए सता; एवं (R), (A)-एव शुद्ध बाख्या।
 (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि गेबे बेखेवथि।
 (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 (A) आरु (R) उभये सता; किन्तु (R), (A)-व शुद्ध बाख्या नहय।
 (A) एवं (R) उभये सता; किन्तु (R), (A)-एव शुद्ध बाख्या नय।
 (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि गेबे बेखेवथि नडा।
 (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

32. How did the British Government's treatment of the leaders of the revolt of Manipur affect subsequent resistance movements in the region?

मणिपुर विद्रोह नेतासकल द्वारा बाबुहाइ अध्यलटोत परवर्ती काल व प्रतिवादी संग्रामक केन्द्रोंवे प्रभावित करेहिल ?

मणिपुर विद्रोही नेतासकले द्वारा ब्रिटिश सरकार द्वारा नेओया बाबुहा अध्यलटिते परवर्ती काले व प्रतिवादी संग्रामके कीभाबे प्रभावित करेहिल ?

मणिपुर विद्रोही नेताओं के क्षेत्र में ब्रिटिश सरकार आजावनाय राहाया बे ओन्सोलाव उननि समाव बेरेखा सोमावसारनायाव मा रोखोमनि गोहोम खोखलैदोमोन ?

मणिपुर के विद्रोह के नेताओं के क्षेत्र में ब्रिटिश सरकार की व्यवस्था ने परवर्ती समय में उस क्षेत्र में प्रतिवादी आंदोलन को कैसे प्रभावित किया था ?

- (a) It encouraged further resistance by demonstrating that British authority could be contested.

ब्रिटिश द्वारा कर्तृत्वक प्रत्याहान जनाव पाबि बुलि बुजिव पाबि इ आरु अधिक प्रतिवादी बाबुहा लोबात उत्साह योगाइहिल ।

ब्रिटिशेर कर्तृत्वके प्रत्याहान जनानो स्त्रव बले बुवाते पेरे एटि आरो अधिक मात्राय प्रतिवादी कार्यसूची थ्रहन करते उत्साह प्रदान करेहिल ।

ब्रिटिशनि गोहोखाँ फेर फाथिनो हाँगौ होनना बुजिनो हानानै बे आरोबाव बांसिनै बिग्रायारि लामा लानो थुलुंगा होदोमोन ।

ब्रिटिश सत्ता को चुनौती दी जा सकती है, यह सोचकर प्रतिवादी व्यवस्था में अधिक उत्साह जगा था ।

- (b) It led to a decline in local resistance due to increased repression.

বৰ্ধিত দমনমূলক ব্যবহাই ছানীয় প্ৰতিবাদৰ মাত্ৰা হ্ৰাস কৰিছিল।

বৰ্ধিত দমনমূলক ব্যবহাৰ জন্য ছানীয় প্ৰতিবাদেৱ মাত্ৰা হ্ৰাস পেয়েছিল।

বাঁদেৱনায় গাদৰারি রাহায় জায়গায়াৰি বিগ্ৰায়নায়নি বিবাংখৌ খৰ্ম খালামদোমোন।

বড়তী দমনকাৰী নীতিয়োন নে স্থানীয় প্ৰতিবাদ কো কম কিয়া থা।

- (c) It created a sense of cooperation between British authorities and local leaders.

ই ব্ৰিটিশ কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছানীয় নেতাৱকলৰ মাজত সহযোগিতাৰ মনোভাৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

এটি ব্ৰিটিশ কৰ্তৃপক্ষ এবং ছানীয় নেতাৱকলৰ মাঝে সহযোগিতাৰ মনোভাৰ সৃষ্টি কৰেছিল।

বেয়ো বৃটিস বিবানগিৰি আৰো জায়গায়াৰি দৈদেনগিৰিফোৱনি গেজেৱাব মদদ হোলায়নায় গোসো সোমজিহোদোমোন।

ইসনে ব্ৰিটিশ সত্তা ঔৰ স্থানীয় নেতাৱোন কে বীচ সহভাগিতা কী ভাবনা বঢ়ায়ী থী।

- (d) It did not have any significant impact on future resistance movements.

ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিবাদী আন্দোলনসমূহৰ ওপৰত ইয়াৰ কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ পৰা নাইছিল।

ভৱিষ্যতেৰ প্ৰতিবাদী আন্দোলনসমূহেৰ উপৰ এৱ কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ পড়েনি।

ইয়ুননি বিগ্ৰায়াৰি সোমাবসারনায়ফোৱাৰ বেনি জেবো গোনাং গোহোম গোগলৈয়াখৈমোন।

ভবিষ্য কে প্ৰতিবাদী আন্দোলনোন পৰ ইসকা কৃত মহত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ নহীন পড়া থা।

33. According to Heramba Kanta Borpujari, several Brahmin Purohits of Upper Assam joined the 1857 Revolt. Which was the correct reason for it?

হেৰম্বকান্ত বৰপুজাৰীৰ মতে, উজনি অসমৰ ভালেমান ব্ৰাহ্মণ পুৰোহিতে ১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহত যোগ দিছিল। ইয়াৰ শুদ্ধ কাৰণটো কি আছিল?

হেৰম্বকান্ত বৰপুজাৰীৰ মতে, উচ্চ অসমেৱ বেশ কয়েকজন ব্ৰাহ্মণ পুৰোহিত ১৮৫৭ সনেৱ বিদ্ৰোহে যোগ দিয়েছিলেন। এৱ শুদ্ধ কাৰণটি কি ছিল?

হেৰম্বকান্ত বৰপুজাৰীনি বাদিলা, খৰ'সা আসামনি গোবাং ব্ৰাহ্মণ পুৰহিতফোৱা 1857 মায়থাইনি বিগ্ৰায়নায়ব বাহাগো লাদোমোন। বেনি থাৰ জাহোনা মামোন?

হেৰম্বকান্ত বৰপুজাৰী কে অনুসুৰা, ঊপৰি অসম কে অনেক ব্ৰাহ্মণ পুৰোহিতোনি নে সন् 1857 কে বিদ্ৰোহ মেঁ হিস্সা লিয়া থা। ইসকা সহী কাৰণ ক্যাহি থা?

- (a) They supported the cause of Ahom aristocracy.

তেওঁলোকে আহোম অভিজাত শ্ৰেণীটোক সমৰ্থন জনাইছিল।

তাঁৱা আহোম অভিজাত শ্ৰেণীটিকে সমৰ্থন জানিয়েছিলেন।

বিসোৱ আহমফোৱনি অভিজাত (মানগোনা) থাখোখৌ মদদ হোদোমোন।

উনহোনে আহোম অভিজাত বৰ্গ কে সমৰ্থন দিয়া থা।

- (b) They lost their jobs after the British annexation of Assam.

ব্রিটিশসকলে অসম দখল কৰাৰ পিছত তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ জীবিকা হেকৰাইছিল।

ব্রিটিশৰা অসম দখল কৰাৰ পৱে তাঁৰা তাঁদেৱ জীবিকা হারিয়েছিলেন।

বৃটিসফোৱা আসামখন্মৰ দখল খালামনায়নি উনাব বিসোৱ জিউৱাহা গোমাজাদোমোন।

ব্রিটিশৰা নে জৰু অসম কো প্ৰাপ্ত কিয়া উসকে বাদ উন পুৰোহিতৰ নে অপনী জীবিকা খো দী ধী।

- (c) The British took away their excess Lakhheraj (revenue-free) lands.

ব্রিটিশসকলে তেওঁলোকৰ হাতৰ পৰা লাখেৱাজ (নিষ্কৰ) ভূমিৰ অতিবিক্ষিণি কাঢ়ি লৈছিল।

ব্রিটিশৰা তাঁদেৱ হাত থেকে লাখেৱাজ (নিষ্কৰ) ভূমিৰ অতিৰিক্ত জমি জোৱ কৰে কেড়ে নিয়েছিল।

বৃটিসফোৱা বিসোৱনি আখাইনিফ্রায় লাখেৱাজ (খাজোনা হোনাড়ি) হানি বাঁদেৱ বাহাগোখনী সেনানৈ লাদোমোন।

ব্রিটিশৰা নে উনকে হাঠো সে লাখেৱাজ (নিষ্কৰ) ভূমি কো অতিৰিক্ত হিস্বা ছীন লিয়া থা।

- (d) They wanted to free India from the British.

তেওঁলোকে ব্রিটিশৰ পৰা ভাৰতক স্বাধীন কৰিব বিচাৰিছিল।

তাঁৰা ব্রিটিশেৱ হাত থেকে ভাৰতকে স্বাধীন কৱতে চেয়েছিলেন।

বিসোৱ বৃটিসফোৱনিফ্রায় ভাৰতখন্মৰ উদাখালামনো নাগিৰদোমোন।

ব্রিটিশৰা সে বে ভাৰত কো স্বতন্ত্ৰ কৰানা চাহতে থে।

34. The consumption of Abkari opium in Assam fell from 1615 maunds in 1920–21 to 993 maunds in 1922–23. Which of the following statements correctly explains the fall in the consumption of opium?

অসমত আবকাৰী কানিব সেৱন ১৯২০–২১ বৰ্ষত ১৬১৫ মোনৰ পৰা হ্ৰাস হৈ ১৯২২–২৩ বৰ্ষত ৯৯৩ মোন হৈছিলগৈ। তলৰ কোনটো বিৱৰণে কানিব সেৱন হ্ৰাস হোৱাৰ কথা শুন্দৰভাৱে ব্যাখ্যা কৰিছে?

অসমে আবকাৰী আফিমেৱ সেৱন ১৯২০–২১ বৰ্ষে ১৬১৫ মন থেকে হ্ৰাস পেয়ে ১৯২২–২৩ বৰ্ষে ৯৯৩ মন হয়েছিল। নীচে দেওয়া বিৱৰণগুলো থেকে কোনটি আফিমেৱ সেৱন হ্ৰাস হওয়াৰ কথা শুন্দৰভাৱে ব্যাখ্যা কৰেছে?

आसामाब कानि बाहायनाया 1920-1921 मायथाइआब 1615 म'ननिक्राय खमायनानै 1922-1923 मायथाइआब 993 म'न जाहैदोमोन। गाहायनि बबे मोनसे फोरमायथिनाया कानि बाहायनाया खम जानायनि बाथ्ताखौ गेबेडै बेखेवथिदों?

असम में आबकारी अफीम सेवन, वर्ष 1920-1921 में 1615 मन से कम करके वर्ष 1922-1923 में 993 मन किया गया था। इनमें से कौन-सा कथन अफीम सेवन कम किए जाने की पुष्टि सही रूप से करता है?

- (a) The British Government recognising the ill effects of opium consumption restricted its sale.

कानि सेबनब कुप्रभाब वथा स्वीकार कवि त्रिटिष चबकाबे इयाब विक्री सीमित करेछिल।

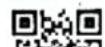
आफीम सेबनबे कुप्रभाब वथा स्वीकार करेत्रि त्रिटिष सरकार एवं विक्री सीमित करेछिल।

कानि बाहायनायनि गांजि फिथाइनि बाथ्ताखौ गनायनानै बृटिस सरकारा बेनि फाननायखौ खम खालामदोमोन।

ब्रिटिश सरकार ने अफीम सेवन के दुष्प्रभाव की बात स्वीकार करते हुए इसकी विक्री को सीमित किया था।

- (b) People understood the ill effects of opium consumption.

बाइजे कानि सेबनब कुप्रभाब वथा बुजि पाइছिल।

जनसाधारण आफीम सेबनबे कुप्रभाब बुझते पेरेछिल।

राइजोफोरा कानि बाहायनायनि गांजि फिथाइनि बाथ्ताखौ बुजि मोनदोमोन।

जनता अफीम सेवन के दुष्परिणाम की बात को समझ पाई थी।

- (c) There was fall in demand for opium among the people.

बाइजब माजत कानिब चाहिदा ह्रास पाइছिल।

जनसाधारणब मध्ये आफीमेर चाहिदा ह्रास पेयेछिल।

राइजोफोरनि गेजेराब कानिनि गोनांधिया खम जादोमोन।

जनता के बीच अफीम की माँग कम हुई थी।

- (d) Vigorous anti-opium campaign led by the Congress workers.

कंग्रेस कमीसकलब नेतृत्वत प्रह्ल कबा सबल कानि-विरोधी कार्यपट्ठा।

कंग्रेस कमीसकलब नेतृत्वत प्रह्ल कबा जोरदार आफीम-विरोधी कार्यपट्ठा।

कंग्रेस मावथिफोरनि दैदेननायाब गोख्रों कानि बेरेखा हाबाफारि आजावदोमोन।

कंग्रेस कार्यकर्ताओं के नेतृत्व में अफीम के खिलाफ कड़ा विरोध हुआ था।

- 35.** From the following options, choose the programme and the freedom movement led by Mahatma Gandhi, in which Leeladhar Baruah from Assam joined.

তলৰ বিকল্পবোৰ পৰা, মহাত্মা গান্ধীয়ে নেতৃত্ব দিয়া কাৰ্যসূচিটো আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনটো বাছি উলিওৱা য'ত অসমৰ পৰা লীলাধৰ বকৰাই যোগ দিছিল।

নীচেৰ বিকল্পগুলি থেকে মহাত্মা গান্ধী নেতৃত্ব দেওয়া কাৰ্যসূচিটি এবং স্বাধীনতা আন্দোলনটি বেছে নাও যেখানে অসম থেকে লীলাধৰ বকৰাই যোগ দিয়েছিলেন।

গাহাযাত্ৰ হোনায়ফোৰনিফ্রায় মহাত্মা গান্ধীয়া দৈদেননায় হাবাকারিখৌ আৰো উদাংস্মি সোমাবসারনায়খৌ সায়খ'নানৈ দিহুন জেৱাৰ আসামনিফ্রায় লীলাধৰ বৰুবায়া বাহাগো লাদোমোন।

ইন বিকল্পোঁ মেঁ সে মহাত্মা গান্ধী কে নেতৃত্ব মেঁ হুএ স্বতংত্বতা আন্দোলন ঔৰ সহী কাৰ্যক্ৰম কো চুনো জহাঁ অসম সে লীলাধৰ বৰুবা নে হিস্সা লিয়া থা।

- (a) Dandi March, Non-Cooperation Movement

ডাণ্ডি যাত্ৰা, অসহযোগ আন্দোলন

ডাণ্ডি যাত্ৰা, অসহযোগ আন্দোলন

ডান্দি হান্থিনায়, হেফাজাব হোয়ে সোমাবসারনায়

দাংড়ী যাত্ৰা, অসহযোগ আন্দোলন

- (b) Dandi March, Civil Disobedience Movement

ডাণ্ডি যাত্ৰা, আইন অমান্য আন্দোলন

ডাণ্ডি যাত্ৰা, আইন অমান্য আন্দোলন

ডান্দি হান্থিনায়, আয়েন মানিয়ে সোমাবসারনায়

দাংড়ী যাত্ৰা, সবিনয় অবজ্ঞা আন্দোলন

- (c) Collection of funds through Tilak Swarajya Fund, Non-Cooperation Movement

তিলক স্বৰাজ পুঁজিৰ মাধ্যমেৰে পুঁজি সংগ্ৰহ, অসহযোগ আন্দোলন

তিলক স্বৰাজ পুঁজিৰ মাধ্যমে পুঁজি সংগ্ৰহ, অসহযোগ আন্দোলন

তিলক গাবহাদৰারি থুবিলনি গেজেরজোঁ রাঁ বুথুমনায়, হেফাজাব হোয়ে সোমাবসারনায়

তিলক স্বৰাজ নিধি কে জৱিএ ধন সংগ্ৰহ, অসহযোগ আন্দোলন

- (d) Historic August Meeting in Bombay, Quit India Movement

বোম্বাইৰ ঐতিহাসিক আগষ্ট সভা, ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন

বোম্বাই-এৱ ঐতিহাসিক আগষ্ট সভা, ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন

বম্বাইনি জারিমিনারি আগষ্ট জথুমনায়, ভাৰত নাগাৰ সোমাবসারনায়

বোম্বে কী ঐতিহাসিক অগস্ত সভা, ভাৰত ছোড়ো আন্দোলন

36. Match the following and choose the correct answer :

(i) Ambikagiri Raychoudhury	(a) Gyan Pradayini Sabha
(ii) Padmanath Gohain Baruah	(b) Bandini Bharat
(iii) Lakshminath Bezbarua	(c) Ahom Sabha
(iv) Anandaram Dhekial Phukan	(d) Been Boragi

তলত দিয়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুন্দ উত্তৰটো বাছি উনিওৱা :

(i) অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী	(a) জ্ঞান প্ৰদায়িনী সভা
(ii) পদ্মনাথ গোহাঁইবৰুৱা	(b) বন্দিনী ভাৰত
(iii) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	(c) আহোম সভা
(iv) আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d) বীণ ব'ৰাগী

নিচে দেওয়াগুলো মেলাও এবং শুন্দ উত্তৰটি বেছে নাও :

(i) অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী	(a) জ্ঞান প্ৰদায়িনী সভা
(ii) পদ্মনাথ গোহাঁইবৰুৱা	(b) বন্দিনী ভাৰত
(iii) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	(c) আহোম সভা
(iv) আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d) বীণ বৰাগী

গাহাযাব হোনাযফোৰখৌ গোৱোবহো আৰো গেৰে ফিন্নাযখৌ সাযখ'নাই দিহুন :

(i) অম্বিকাগিৰি রায়চৌধুৰী	(a) জ্ঞান প্ৰদায়িনী সভা
(ii) পদ্মনাথ গ'হাইবৰুৱা	(b) বন্দিনী ভাৰত
(iii) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	(c) আহ'ম সভা
(iv) আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d) বীণ ব'ৰাগী

ইন দোনো খণ্ডো কা মিলান কৰকে সহী উত্তৰ লিখো :

(i) অম্বিকাগিৰি রায়চৌধুৰী	(a) জ্ঞান প্ৰদায়িনী সভা
(ii) পদ্মনাথ গোহাঁই বৰুৱা	(b) বন্দিনী ভাৰত
(iii) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	(c) আহোম সভা
(iv) আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d) বীণ বৰাগী
- (a) (i)→(b), (ii)→(c), (iii)→(d), (iv)→(a)
 (b) (i)→(d), (ii)→(a), (iii)→(c), (iv)→(b)
 (c) (i)→(b), (ii)→(c), (iii)→(a), (iv)→(d)
 (d) (i)→(d), (ii)→(a), (iii)→(b), (iv)→(c)

37. Which of the following is true about the Gandhara style?

गान्धार शैली सम्पर्के तलव कोनटो शुद्ध ?

३३
३०

गान्धार शैली सम्पर्के नीचेर कोनटि शुद्ध ?

३०
३८

गान्धार आदबनि बागै गाहायनि बबे सैथो?

३४
३५

गान्धार शैली के विषय में इनमें से कौन-सा सही है?

३५

- (a) The central theme was the Hindu deities.

मुख्य विषयवस्तु आछिल हिन्दू देव-देवीसकल।

मुख्य विषयवस्तु छिल हिन्दू देव-देवीसकल।

गुबै आयदाया हिन्दु मोदाइ-मोदाइजोफोरमोन।

मुख्य विषयवस्तु हिन्दू देव-देवियाँ थी।

३५

- (b) It was developed mainly in Western Uttar Pradesh.

इयाब विकाश प्रधानतः पश्चिम उत्तर प्रदेशत हैछिल।

३५

एर विकाश प्रधानत पश्चिम उत्तर प्रदेशे हयेछिल।

बेनि जौगानाया गुबैयै सोनाब उत्तर प्रदेशआवै-जार्दोमोन।

इसका विकास मुख्यतः पश्चिम उत्तर प्रदेश में हुआ था।

- (c) It was influenced by the Mathura style only.

इ केवल मथुरा शैलीब द्वारा प्रभावित हैछिल।

एटि केवल मथुराशैली द्वारा प्रभावित हयेछिल।

बेयो मथुरा आदबजॉल' गोहोम गोलैजार्दोमोन।

यह केवल मथुरा शैली से प्रभावित हुई थी।

३०

- (d) It is associated with the Greco-Roman style.

इ ग्रीक-रोमान शैलीब सेतेसे सम्पर्कित।

एटि ग्रीक-रोमान शैलीर सज्जे सम्पर्कित।

बेयो ग्रीक-र'मान आदबजॉं सोमोन्दो गोनां।

यह ग्रीक-रोमन शैली से संबंधित है।

38. How does the cultural heritage of India reflect its historical diversity?

भारतवर्ष व सांस्कृतिक ऐतिहासिक विचित्रताक केनेद्वे प्रतिफलित करे ?

भारतवर्षे व सांस्कृतिक ऐतिहासिक विचित्रताके कीভाबे प्रतिफलित करे ?

भारतनि हारिमुवारि गोदोमिना बेनि जारिमिनारि गोरोबलायैखौ माबादियै बेरखांहोयो?

भारत की सांस्कृतिक धरोहरो ने अपनी ऐतिहासिक विविधता को किस प्रकार प्रतिर्वित किया है?

(a) Through uniform political history

एकेधरण वाजैनेतिक इतिहास योगोदि

एकै धरनेर राजैनेतिक इतिहासेर द्वारा

एखे रोखोमनि राजखान्थियारि जारिमिननि गेजेरजौं

एक ही प्रकार के राजनीतिक इतिहास के जरिए

(b) Through various languages, festivals and arts representing different regions

बेलेग बेलेग अक्षलक प्रतिनिधित्व करा विभिन्न भाषा, उৎसव आरु शिल्प-कलाव जवियते

भिन्न भिन्न अक्षले प्रतिनिधित्व करा विभिन्न भाषा, उंसव ओ शिल्प-कलाव द्वारा

गुबुन गुबुन ओन्सोलखौ दिन्धिया गुबुन गुबुन राव, फोरबो आरो शिल्प-आरिमुनि गेजेरजौं

विभिन्न क्षेत्रों का प्रतिनिधित्व करने वाली विभिन्न भाषाओं, त्योहारों और कला के जरिए

(c) Through a unified national language

एटा एकीभूत जातीय भाषा व जवियते

एकटि एकीभूत जातीय भाषा द्वारा

मोनसे जथाइ हारिमायारि रावनि गेजेरजौं

एक एकीकृत राष्ट्रीय भाषा के जरिए

(d) Through a single style of architecture

केवल एविध स्थापत्य शैलीर जवियते

केवल एकटि स्थापत्य शैलीर द्वारा

रोखोमसेत' बुमिनसार आदबनि गेजेरजौं

केवल एक स्थापत्य शैली के जरिए

39. Match the following and choose the correct answer :

(i) Kathakali

(a) Andhra Pradesh

(ii) Bharatnatyam

(b) Kerala

(iii) Kathak

(c) Tamil Nadu

(iv) Kuchipudi

(d) Northern India

তলত দিয়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুন্দ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(i) কথাকলি	32847	(a) অন্ধপ্রদেশ
(ii) ভাৰতনাট্যম		(b) কেৱালা
(iii) কথক		(c) তামিল নাড়ু
(iv) কুচীপুড়ি		(d) উত্তৰ ভাৰত

নীচে দেওয়াগুলো মেলাও এবং শুন্দ উত্তৰটি বেছে নাও :

(i) কথাকলি	32847	(a) অন্ধপ্রদেশ
(ii) ভাৰতনাট্যম		(b) কেৱালা
(iii) কথক		(c) তামিলনাড়ু
(iv) কুচীপুড়ি		(d) উত্তৰ ভাৰত

গাহাযাব হোনাযফোৰখৌ গোৱেৰহো আৰো গেৰে ফিননাযখৌ সাযখ'নানৈ দিহুন :

(i) কথাকলি	32847	(a) অন্ধপ্রদেশ
(ii) ভাৰতনাট্যম		(b) কেৱালা
(iii) কথক		(c) তামিলনাড়ু
(iv) কুসিপুড়ি		(d) সাহা ভাৰত

ইনকা মিলান কৰো আৰু সহী উত্তৰ লিখো :

(i) কথকলি	32847	(a) আংঘ প্ৰদেশ
(ii) ভাৰতনাট্যম		(b) কেৱালা
(iii) কথক		(c) তামিলনাড়ু
(iv) কুচীপুড়ি		(d) উত্তৰ ভাৰত

- (a) (i)→(b), (ii)→(c), (iii)→(d), (iv)→(a)
- (b) (i)→(b), (ii)→(d), (iii)→(a), (iv)→(c)
- (c) (i)→(c), (ii)→(a), (iii)→(b), (iv)→(d)
- (d) (i)→(a), (ii)→(c), (iii)→(d), (iv)→(b)

- 40.** Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option :

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) হিচাপে দুটা উক্তি দিয়া হৈছে। উক্তিকেইটা পঢ়া আৰু শুন্দ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

নীচেৰ প্ৰশ্নটিতে দাবী (A) এবং কাৰণ (R) হিসেবে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। উক্তিগুলি পঢ়ো এবং শুন্দ বিকল্পটি বেছে বার কৰো :

গাহাযাব সোনাযাব দাবী (A) আৰো জাহোন (R) মহৈ মোননৈ বিবুঁথি হোনায জাদো।
বিবুঁথিফোৰখৌ ফৰায আৰো গেৰে ফিননাযখৌ সাযখ'নানৈ দিহুন :

नीचे के प्रश्न में अभिकथन (A) और कारण (R) के रूप में दो उक्तियाँ दी गई हैं। इन्हें पढ़ो और सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A) :

During the Indus Valley Civilization, diverse ways of worshipping were observed, and various deities were worshipped by the people.

Reason (R) :

The ancient religious tradition of India accepted the principle of tolerance, co-existence, and assimilation among new traditions or religions.

दावी (A) : सिन्धु उपताकाब धर्म व्यवस्थात उपासनाव भिन्न पक्षाव लगते उपास्य देवतावो विविधता देखा याय ।

कारण (R) : भारतव प्राचीनतम धर्मीय परम्पराव नतुन नतुन विश्वास, वीति-नीतिव क्षेत्रत सहनशीलता, सहवर्तिता आरु संमिश्रणव एक उदाव नीति प्रह्ल करिछिल ।

दावी (A) : सिन्धु उपताकाब धर्म व्यवस्थाय उपासनाव भिन्न पक्षाव साथे उपास्य देवतारव भिन्नता देखा याय ।

कारण (R) : भारतवे प्राचीनतम धर्मीय परम्पराव नतुन नतुन विश्वास, वीति-नीतिव क्षेत्रत सहनशीलता, सहवर्तिता एवं संमिश्रणव एक उदाव-नीति प्रह्ल करेछिल ।

दावी (A) : सिन्धु सेरफानि दोहोरोम खान्थियाव सिविनायनि गुबुन गुबुन आदबज्जो लोगोसे गुबुन गुबुन फुजिजाग्रा मोदाइबो नुनो मोनो ।

जाहोन (R) : भारतनि गोजामसिन दोहोरोमारि दोरोडा गोदान गोदान फोथायनाय, आसार खान्थिनि बेलायाव सहायलायनाय, थाजाबलायनाय आरो गलायमोन्देनि मोनसे उदां खान्थि आजावदोमोन ।

अभिकथन (A) : सिन्धु घाटी सभ्यता की धार्मिक व्यवस्था में उपासना की विभिन्न पद्धतियों के साथ उपास्थ देवताओं में भी विविधता देखी जाती है।

कारण (R) : भारत की प्राचीन धार्मिक परंपराओं ने नई आस्थाएँ, रीति-नीति के क्षेत्र में सहिष्णुता, सहधर्मिता और संमिश्रण की एक उदाव नीति अपनाई थी।

(a) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उभये सत्ता; किन्तु (R), (A)-व शुद्ध वाख्या नह्य ।

(A) एवं (R) उभये सत्ता; किन्तु (R), (A)-एव शुद्ध वाख्या नह्य ।

(A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथि नडा।

(A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

- (b) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A)
- (A) आरू (R) उत्तर सत्ता; आरू (R), (A)-व शुद्ध व्याख्या ।
 (A) एवं (R) उत्तर सत्ता; एवं (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या ।
 (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (c) (A) is true, (R) is false.
- (A) सत्ता, (R) असत्ता ।
 (A) सत्ता, (R) असत्ता ।
 (A) आ थार, (R) आ थार नडा।
 (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (d) (A) is false, (R) is true.
- (A) असत्ता, (R) सत्ता ।
 (A) असत्ता, (R) सत्ता ।
 (A) आ थार नडा, (R) आ थार।
 (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

- 41.** Choose the correct set of statements about the IUCN from the options given below.

IUCN सम्पर्के शुद्ध वाक्यबोर तलत दिया विकल्पबोरब परा बाहि उलिओरा ।

IUCN सम्पर्के शुद्ध वाक्यगुलो नीचे देओया विकल्पगुलो थेके बेछे बार करो ।

IUCN नि बाँगे गेबैं बाघाफोरखौ गाहायाव होनायफोरनिक्राय सायख्ब'नानै दिहुन ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से IUCN के बारे में सही वाक्यों को चुनो ।

- (i) IUCN was formed in the year 1948.

IUCN १९४८ चनत गठन करा हैछिल ।

IUCN १९४८ सने गठन करा हयोहिल ।

IUCN खौ १९४८ मायथाइआव दानाय जादोंमोन ।

वर्ष १९४८ में IUCN का गठन हुआ था।

- (ii) The full form of IUCN is Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN-र सम्पूर्ण कपटो हैছे Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN-एर सम्पूर्ण कपटि हलो Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN नि आबुं महा जावाय Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN का पूर्ण रूप है Indian Union for Conservation of Nature.

- (iii) WWF and World Conservation Monitoring Centre were established with the initiative of IUCN.

IUCN-এর উদ্যোগত বিশ্ব বনান্থানী পুঁজি (WWF) আৰু বিশ্ব সংৰক্ষণ নিবিক্ষণ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হৈছিল।

IUCN-এর উদ্যোগে বিশ্ব বনাপ্রাণী পুঁজি (WWF) এবং বিশ্ব সংরক্ষণ নিরিক্ষণ কেন্দ্র স্থাপন করা হয়েছিল।

IUCN नि दैदेननायाव WWF आरो मुलुग संैखा नायबिजिरसं मिरु गायसननाय जादोमोन।

IUCN की पहल से विश्व बन्यप्राणी निधि (WWF) और विश्व संरक्षण निगरानी केन्द्र की स्थापना हई थी।

- (iv) George Chisholm was the founder Director-General of IUCN.

জর্জ ছিজহ'ম IUCN ৰ প্রতিষ্ঠাপক সঞ্চালক প্রধান আছিল।

জর্জ চিজহোম IUCN-এর প্রতিষ্ঠাপক সঞ্চালক প্রধান ছিলেন।

जर्ज सिजह'मआ IUCN नि गायसनगिबि गाहाड सामलायिरिसोन।

IUCN के संस्थापक महानिदेशक जॉर्ज सिजहॉम थे।

- (a) (i), (ii), (iii) (b) (ii), (iii), (iv)

- (c) (ii), (iv) (d) (i), (iii)

42. Which among the following options is correct for quaternary sector of economy?

চতৃর্থক খণ্ড অধ্যনিতিৰ বাবে তলৰ কোনটো বিকল্প শুধু ?

চতৃঙ্কি খণ্ড অর্থনীতির ক্ষেত্রে নীচের কোন বিকল্পটি শুধু ?

बैथि खोद्वोनि संखान्थिनि थाखाय गाहायनि बबे मोनसेया सैथो?

इनमें से अर्थनीति के चतुर्थक क्षेत्र के लिए कौन-सा विकल्प सही है?

- ### (a) Community-based tourism

সম্পদায়-ভিত্তিক পর্যটন

সম্পদায়-ভিত্তিক পর্যটন

गाहारि-सोनार दावबायनाय

संप्रदाय के आधार पर पर्यटन

- (b) Innovative research on modern eco-friendly technology
 आधुनिक परिवेश-अनुकूल प्रयोक्तिर विषये उत्तापनीमूलक गवेयणा
- आधुनिक परिवेश-अनुकूल प्रयोक्तिर विषये उत्तापनीमूलक गवेयणा
 गोदान आबहावा गोरोदामिननि बागे सोरजिलु बिजिरसंनाय
 आधुनिक पर्यावरण-अनुकूल प्रौद्योगिकी के बारे में नवाचार शोध
- (c) Sales executive of a shopping mall
 एथन श्पिंग मलर बिक्री कार्यवाही विषया
 एकटि श्पिंग मलर बिक्री कार्यवाही आधिकारिक
 गंसे सप्ति मलनि फानग्ना बिबानगिरि
 एक शॉपिंग मॉल का बिक्री कार्यवाहक अधिकारी
- (d) Green bus service for public transportation
 बाजहरा परिवहन बाबे सेउज बाछ सेरा
 जन-परिवहनेर जन्य सबूज बास सेवा
 राइजोनि हान्थिनायनि थाखाय गोथां गाबनि बासनि मावमिन
 सार्वजनिक परिवहन के लिए ग्रीन बस सेवा

43. Two statements are given below, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R). Choose the correct answer based on these statements.

तलत दुटा उक्ति दिया है, एटाक दबी (A) हिचपे आक आनटोक कारण (R) हिचपे चिह्नित करि। ऐ उक्तिकेइटाब भित्ति शुद्ध उत्तरटो बाछि उलिओरा।

नीचे दुटि उक्ति देओया हयेछे, एकटि दबी (A) हिसेबे एवं अन्याटि कारण (R) हिसेबे चिह्नित करो। ऐ उक्तिगुलिर भित्तिते शुद्ध उत्तरटि बेछे बार करो।

गाहायाव मोननै बिबुंथि होनाय जादों, मोनसेखौ दाबि (A) महै आरो गुबुन मोनसेखौ जाहोन (R) महै हमनानै बे बिबुंथिफोरनि बिथायाव गेर्बे फिननायखौ सायख'नानै दिहुन।

नीचे दो उक्तियाँ दी गई हैं, एक अभिकथन (A) के रूप में और दूसरा कारण (R) के रूप में। इन उक्तियों के आधार पर सही विकल्प चुनो।

Assertion (A) :

With the change in society, simultaneous changes occur in the concept of resource, and consequent change in resource collection and use.

Reason (R) :

With the expansion of human knowledge and development of science and technology many neutral stuffs and resistances are transformed into resources.

दावी (A) : सामाजिक परिवर्तन घटाव लगे लगे सम्पदव धारणा, आक इयाव आह्वण आक बाबहावरो परिवर्तन घटें।

कारण (R) : मानुषव ज्ञानव प्रसार आक विज्ञान-थयुक्तिव उग्यानव फलत पृथिवीत थका वह निरपेक्ष आक प्रतिरोधक सामग्री सम्पदलै कृपास्तवित हऱ्येहे।

दावी (A) : सामाजिक परिवर्तन घटाव साथे साथे सम्पदव धारणा एवं एर आह्वण ओ बाबहारेवो परिवर्तन घटें।

कारण (R) : मानुषेव ज्ञानेव प्रसार एवं विज्ञान-थयुक्तिव उग्यानेव फले पृथिवीते थका अनेक निरपेक्ष ओ प्रतिरोधक सामग्री सम्पदे कृपास्तवित हऱ्येहे।

दावी (A) : समाजारी सोलायनाय लोगो लोगो सम्पदनि हमदांथि आरो बेखौ ब्रुथमनाय आरो बाहायनायनिबो सोलायनाय फैयो।

जाहोन (R) : मानसिनि गियाना गोसारनाय आरो बिगियान-बिरोंदामिन जौगानायनि जाहोनाव ब्रुहमाव थानाय गोबां सांग्रां नडै आरो होबथाग्या बेसादफोरा सम्पदसिम महर सोलायदों।

अभिकथन (A) : सामाजिक परिवर्तन के साथ-साथ संसाधन की अवधारणा और इसके संग्रहण एवं उपयोग का भी परिवर्तन होता है।

कारण (R) : मानव-ज्ञान के प्रसार और विज्ञान-प्रौद्योगिकी के विकास के फलस्वरूप पृथक्की की अनेक निष्पक्ष और प्रतिरोधक सामग्रियाँ संसाधन में परिवर्तित हुई हैं।

(a) Both (A) and (R) are correct.

(A) आक (R) उड्येशुद्ध।

(A) एवं (R) उड्येशुद्ध।

(A) आरो (R) मोननैबो थार।

(A) और (R) दोनों सही हैं।

(b) (A) is correct, (R) is incorrect.

✓ (A) शुद्ध, (R) अशुद्ध।

(A) शुद्ध, (R) अशुद्ध।

(A) आ थार, (R) आ थार नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

(c) (A) is incorrect, (R) is correct.

(A) अशुद्ध, (R) शुद्ध।

(A) अशुद्ध, (R) शुद्ध।

(A) आ थार नडा, (R) आ थार।

(A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

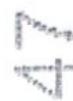
(d) Both (A) and (R) are incorrect.

(A) આં (R) ઉત્તે અશુદ્ધ ।

(A) એવં (R) ઉત્તે અશુદ્ધ ।

(A) આરો (R) મોનૈબો થાર નડા।

(A) ઔર (R) દોનો ગલત हैं।

44. Which of the following are correct regarding conservation of resources?

સમ્પદબ સંરક્ષણ સમ્પર્કત તલત દિયા કોનકેટા શુદ્ધ ?

સમ્પદ સંરક્ષણ સમ્પર્કે નીચે દેઓયા કોનગુલિ શુદ્ધ ?

સમ્પદ સરેરહાનિ બાગે ગાહાયાવ હોનાય બબે બબે બિનુંધિયા સેથો ?

ઇનમે સે સંસાધન-સરક્ષણ કે બારે મેં કૌન-સે કથન સહી હૈન ?

(i) Economic use of resources considering long-lasting developmental process

દીર્ઘમાદી ઉત્તેન પ્રક્રિયા વિબેચના કરી સમ્પદબ મિતવાયી બયબહાર

દીર્ઘમેયાદી ઉત્તેન પ્રક્રિયા વિબેચના કરે સમ્પદદેર મિતવાયી બયબહાર

ગોલાવ સમારિ જીગાનાયનિ ખાનથિખૌસાનનાનૈ સમ્પદખૌ ખમૈ બાહાયનાય

ટિકાऊ વિકાસ પ્રક્રિયા કો ધ્યાન મેં રખીકર સંસાધનોં કા મિતવ્યયી ઉપયોગ

(ii) More and more use of non-renewable resources instead of renewable resources

નવીકરણયોગ્ય સમ્પદબ સલનિ આં અધિક પરિમાણે અનનીકરણયોગ્ય સમ્પદબ બયબહાર

નવીકરણયોગ્ય સમ્પદદેર પરિવર્તે અધિક હારે અનનીકરણયોગ્ય સમ્પદદેર બયબહાર

ગોદાન ખાલામફિનજાથાવ સમ્પદનિ સોલાય બાંસિન બિબાડૈ ગોદાન ખાલામફિનજાયૈ સમ્પદખૌ બાહાયનાય

નવીકરણીય સંસાધનોં કે બદલે ઔર અધિક માત્રા મેં અનનીકરણીય સંસાધનોં કા ઉપયોગ

(iii) Possible optimum utilization of resources without any destruction and misuse

કોનો ધ્વનિ વિનાશ આં અપબયબહાર નોહોરાકે સમ્પદબ સન્ભાવ્ય પૂર્ણ બયબહાર

કોનો રનકમેર વિનાશ ઓ અપબયબહાર છાડા સમ્પદદેર સન્ભાવ્ય પૂર્ણ બયબહાર

જેબો રોખોમનિ ફોજોબસાંનાય આરો આદ્રિ ખાલામાજાસે સમ્પદનિ જાથાવના આણું બાહાયનાય

કિસી ભી પ્રકાર કા નાશ ઔર દુરુષ્યોગ કિએ બિના સંસાધનોં કા સંભાવિત પૂર્ણ ઉપયોગ કરના

(iv) Preservation of resources for future without any use

ব্যবহার নকৰি কেৱল ভৱিষ্যতৰ বাবে সম্পদসমূহ সঁচি বথা
ব্যবহার না কৰে কেৱল ভৱিষ্যতেৰ জন্য সম্পদসমূহ জমা রাখা
বাহায়ালাবাসিনো ইয়ুননি থাখায সম্পদফোরখী থিনানৈ দোননায
সংসাধনোঁ কো বিনা উপযোগ কিএ ভবিষ্য কে লিএ সঁচিত কৰনা

(a) (i), (iv)

(b) (i), (ii)

(c) (ii), (iv)

(d) (i), (iii)

45. Two statements are given below, one as Assertion (A) and the other as Reason (R). Based on these statements, choose the most appropriate answer.

তলত দুটা উকি দিয়া হৈছে, এটাক দাবী (A) হিচাপে আৰু আনটোক কাৰণ (R) হিচাপে চিহ্নিত কৰি। উকিকেইটাৰ ভিত্তি সকলোতকৈ সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দেওয়া উকি দুটিৰ একটিকে দাবী (A) এবং অন্যটিকে কাৰণ (R) হিসেবে চিহ্নিত কৱা আছে। উকিগুলিৰ ভিত্তিতে সবচেয়ে সঠিক উত্তৰটি বেছে বার কৱো।

গাহাযাব মোননৈ বিবুংধি হোনায জাদো, মোনসেখী দাবি (A) আৰু গুৰুন মোনসেখী জাহোন (R) মহৈ হমনানৈ বিবুংধিফোৰনি বিথাযাব ব্যনিখুইভো গেৰেসিন ফিননাযখী সাযখ'নানৈ দিহুন।

নীচে দো উকিযঁ দী গई হৈ, এক অভিকথন (A) কে রূপ মেঁ আৰু দূসুৱা কাৰণ (R) কে রূপ মেঁ। ইন উকিযঁ কো পঢ়ো আৰু সবসে সহী উত্তৰ কাৰ্য্যচয়ন কৱো।

Assertion (A) :

Economic Geography studies human activities associated with production, distribution, consumption and exchange of resources in spatial and temporal contexts.

Reason (R) :

Human's way of life and their economic activities are different in terms of spatio-temporal variations.

দাবী (A) : অৰ্থনৈতিক ভূগোলত সম্পদৰ উৎপাদন, বিতৰণ, উপভোগ আৰু বিনিময়, আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত মানুহৰ কাৰ্য্যকলাপ হ্যান আৰু কাল সাপেক্ষে অধ্যয়ন কৰা হয়।

কাৰণ (R) : মানুহৰ জীৱনধাৰণ প্ৰণালী আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰ্য্যকলাপ হ্যান-কাল ভেদে বেলেগ বেলেগ হয়।

দাবী (A) : অৰ্থনৈতিক ভূগোলে সম্পদেৱ উৎপাদন, বিতৰণ, উপভোগ ও বিনিময়, এবং এৱ সাথে জড়িত মানুষেৱ কাৰ্য্যকলাপ হ্যান ও কাল সাপেক্ষে অধ্যয়ন কৱা হয়।

কাৰণ (R) : মানুষেৱ জীৱনধাৰণ এবং অৰ্থনৈতিক কাৰ্য্যকলাপ হ্যান-কাল ভেদে ভিন্ন ভিন্ন হয়।

दाबि (A) : रांखान्थियारि भुमखौराडाव सम्पदनि, दिहुननाय, राननाय, बाहायनाय आरो सोलाय-सल', आरो बेजों सोमोन्दो थानाय मानसिनि खामानिफोरनि जायगा आरो बिदिन्था बादियै फरायसंनाय जायो।

जाहोन (R) : मानसिनि जिउखांनाय खान्थि आरो रांखान्थियारि हाबा-हुखाया जायगा आरो बिदिन्था बादियै गुबुन गुबुन जायो।

अभिकथन (A) : आर्थिक भूगोल में संसाधनों के उत्पादन, वितरण, उपयोग और विनियम तथा इससे जुड़ी मानव गतिविधियों का, स्थान और समय के अनुसार, अध्ययन किया जाता है।

कारण (R) : मानव के जीवन-यापन की प्रणाली और आर्थिक गतिविधियाँ स्थान और समय के अनुसार भिन्न-भिन्न हो सकती हैं।

(a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उभये सत्य; आरु (R), (A)व शुद्ध व्याख्या।

(A) एवं (R) उभये सत्य; एवं (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या।

(A) आरो (R) मोननैबो गेबें; आरो (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय।

(A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।

(b) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).

(A) आरु (R) उभये सत्य; किन्तु (R), (A)व शुद्ध व्याख्या नश्य।

(A) एवं (R) उभये सत्य; किन्तु (R), (A)-एव शुद्ध व्याख्या नश्य।

(A) आरो (R) मोननैबो गेबें; नाथाय (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय नडा।

(A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

(c) (A) is true, (R) is false.

(A) सत्य, (R) असत्य।

(A) सत्य, (R) असत्य।

(A) आ गेबें, (R) आ गेबें नडा।

(A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

(d) (A) is false, (R) is true.

(A) असत्य, (R) सत्य।

(A) असत्य, (R) सत्य।

(A) आ गेबें नडा, (R) आ गेबें।

(A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

SECTION—B / খ—শাখা / খ—শাখা / খ—বাহাগো / খণ্ড—খ

- 46.** Compare the methods of protest used in the Swadeshi Movement with those employed in the earlier Indian Rebellion of 1857.

2

স্বদেশী আন্দোলনত ব্যবহৃত প্রতিবাদের পদ্ধতিসমূহ ইয়াব পূর্বে হোৱা ১৮৫৭ চনৰ ভাৰতীয় বিদ্ৰোহত ব্যবহাৰ কৰা পদ্ধতিৰ সৈতে তুলনা কৰো।

স্বদেশী আন্দোলনে ব্যবহৃত প্রতিবাদের পদ্ধতিসমূহ পূৰ্বে হওয়া ১৮৫৭ সনৰ ভাৰতীয় বিদ্ৰোহে ব্যবহাৰ কৰা পদ্ধতিৰ সাথে তুলনা কৰো।

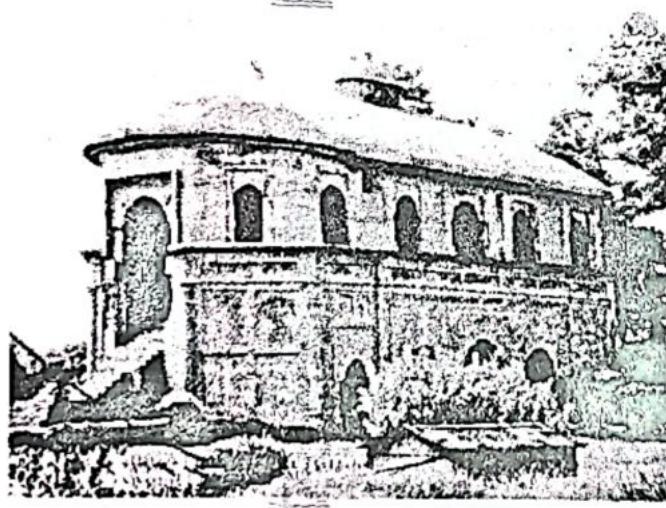
গাবহাদৰারি সোমাবসানায়াব বাহায়জানায় সোমাবসানায়নি আদৰফোৰখৌ বেনি সিণাড়াব জানায 1857 মাযথাইনি ভাৰতারি বিগ্রায়নায়াব বাহায়নায় আদৰফোৰজো রুজু।

স্বদেশী আন্দোলন মেঁ অপনাএ গए প্রতিবাদী তৰীকোঁ ও ইসসে পহলে 1857 কে ভাৰতীয় বিদ্ৰোহ মেঁ অপনাএ গএ প্রতিবাদী তৰীকোঁ কে বীচ তুলনা কৰো।

- 47.** Look at the picture below and answer the question that follows :

তলৰ ছবিখন চোৱা আৰু তাৰ পিছত দিয়া প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ লিখা :
নীচেৰ ছবিটি দেখো এবং তাৰপৰ প্ৰশ্নটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সাবগারিখৌ নায আৰো বেনি উনাব হোনায় সোনায়নি ফিন হো :
নীচে কে চিত্ৰ কো দেখো ঔৰ উসকে বাদ কে প্ৰশ্ন কা উত্তৰ দো :

Identify any two architectural features of the Rang Ghar. Why was this architecture built during the Ahom period? $2+1=3$

ৰংঘৰৰ যিকোনো দুটা স্থাপত্যগত বৈশিষ্ট্য চিনাক্ত কৰা। আহোম যুগত এই স্থাপত্যটো কিয় নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?

ৰংঘৰেৰ যে কোনো দুটি স্থাপত্যগত বৈশিষ্ট্য সনাক্ত কৰো। আহোম যুগে এই স্থাপত্যটি কেন নিৰ্মাণ কৰা হয়েছিল ?

रंघरनि जायखिजाया मोननै बुमिनसारारि आखुथाइ सिनायना दिहुन। आहम मुगायाव बे बुमिनसारखौ मानो लुनाय जादोमोन?

रंगधर की किन्हीं दो स्थापत्य विशेषताओं की पहचान करो। आहोम युग में इस स्थापत्य का निर्माण क्यों किया गया था?

Or / नाइवा / अथवा / एवा / अथवा

(For Blind Candidates Only)

(केरल दृष्टिहीन परीक्षार्थीसकलब वाबे)

(केवल दृष्टिहीन परीक्षार्थीसकलेर जन्य)

(मेगनजों नुयि बिजाथिफोरनि थाखायल')

(केवल दृष्टिबाधित परीक्षार्थियों के लिए)

Analyse the impact of the Bihu festival on the social unity among different communities of Assam.

3

असम विभिन्न सम्प्रदायब घाजुत सामाजिक ऐक्य साधनत विह उৎसवब प्रभाव विश्लेषण करा।

असमेर विभिन्न सम्प्रदायब घाध्ये सामाजिक ऐक्य साधने विह उৎसवेर प्रभाव विश्लेषण करो।

आसामनि गुबुन गुबुन हारिफोरनि गेजेराव समाजारि खौसेथि गायसननायाव बिहु फोरबोनि गोहोमखौ बिजिर।

असम के विभिन्न जनसमुदायों के बीच बिहु उत्सव ने किस प्रकार सामाजिक एकता को प्रभावित किया है, विश्लेषण करो।

- 48.** Evaluate the role of General Dyer in the Jallianwala Bagh Massacre and the subsequent reactions to his actions. 2+2=4

जालियानवाला बागब हत्याकाण्ड जेनेरेल डायारब भूमिका आक तेथेतब कार्यब्यवस्थाब परबरती प्रतिक्रियासमृह मूल्यायन करा।

जालियानवाला बागेर हत्याकाण्डे जेनारेल डायारेव भूमिका एवं तांर कार्यब्यवस्थाब परबरती प्रतिक्रियाशुलो मूल्यायन करो।

जालियानवाला बागनि बुथारग्लुनायाव जेनेरेल डायारनि बिफाव आरो बिथांनि बे खामानिनि उननि फिनजाथाइफोरखौ सावराय।

जलियाँवाला बाग के हत्याकांड में जनरल डायर की भूमिका और उनके कार्यों की परवरती प्रतिक्रियाओं का मूल्यांकन करो।

49. Observe the given statistical data on the collection of revenue (in terms of rupees) by the British Government and answer the questions that follow :

Year→ District↓	1832-33	1842-43	1852-53
Kamrup	1,10,181	2,52,991	2,95,996
Darrang	41,506	1,35,454	1,57,795
Nagaon	31,509	1,10,314	1,28,873
Sibsagar	—	80,843	1,14,463
Lakhimpur	—	34,780	46,553

ব্রিটিশ চৰকাৰৰ সংগৃহীত বাজহৰ (টকাৰ হিচাপত) বিষয়ে দিয়া পৰিসংখ্যাৰ তথ্যসমূহ নিৰীক্ষণ কৰা আৰু তাৰ পিছৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

বছৰ→ জিলা ↓	১৮৩২-৩৩	১৮৪২-৪৩	১৮৫২-৫৩
কামৰূপ	১,১০,১৮১	২,৫২,৯৯১	২,৯৫,৯৯৬
দৱং	৪১,৫০৬	১,৩৫,৪৫৪	১,৫৭,৭৯৫
নগাঁও	৩১,৫০৯	১,১০,৩১৪	১,২৮,৮৭৩
শিবসাগৰ	—	৮০,৮৪৩	১,১৪,৪৬৩
লখিমপুৰ	—	৩৪,৭৮০	৪৬,৫৫৩

ব্রিটিশ সরকাৰেৰ সংগৃহীত রাজস্বেৰ (টাকাৰ হিসেবে) বিষয়ে দেওয়া পৰিসংখ্যাৰ তথ্যসমূহ নিৰীক্ষণ কৰো এবং তাৰপৰ প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও :

বছৰ→ জেলা ↓	১৮৩২-৩৩	১৮৪২-৪৩	১৮৫২-৫৩
কামৰূপ	১,১০,১৮১	২,৫২,৯৯১	২,৯৫,৯৯৬
দৱং	৪১,৫০৬	১,৩৫,৪৫৪	১,৫৭,৭৯৫
নগাঁও	৩১,৫০৯	১,১০,৩১৪	১,২৮,৮৭৩
শিবসাগৰ	—	৮০,৮৪৩	১,১৪,৪৬৩
লখিমপুৰ	—	৩৪,৭৮০	৪৬,৫৫৩

ब्रिटिश सरकारनि बुथुमनाय खाजोनानि (रानि महराव) बागे होनाय सानसरथुमारि खारिफोरखी नोजोर हो आरो बेनि उननि सोंधिफोरनि फिन हो :

वर्ष→ जिला ↓	1832-33	1842-43	1852-53
कामरूप	1,10,181	2,52,991	2,95,996
दरंग	41,506	1,35,454	1,57,795
नगाँव	31,509	1,10,314	1,28,873
शिवसागर	—	80,843	1,14,463
लक्ष्मपुर	—	34,780	46,553

ब्रिटिश सरकार द्वारा संगृहित राजस्व (रूपये के रूप में) के संदर्भ में दिए गए सांख्यिकीय आँकड़ों का निरीक्षण करो और उसके बाद के प्रश्नों के उत्तर दो :

वर्ष→ जिला ↓	1832-33	1842-43	1852-53
कामरूप	1,10,181	2,52,991	2,95,996
दरंग	41,506	1,35,454	1,57,795
नगाँव	31,509	1,10,314	1,28,873
शिवसागर	—	80,843	1,14,463
लखीमपुर	—	34,780	46,553

- (a) Compare the data between Kamrup and Darrang.

कामरूप आरु दरंग तथ्यसमूह तुलना करा।

2

कामरूप एवं दरंगेर जेलार तथ्यांगलो तुलना करो।

कामरूप आरो दरंग खारिफोरखी रुजु।

कामरूप और दरंग के आँकड़ों की तुलना करो।

- (b) What was the impact of the change on the peasants of Kamrup and Darrang?

कामरूप आरु दरंग वृक्षकस्कलव ओप्वत परिवर्तनटोर प्रभाव कि हैचिल?

2

कामरूप एवं दरंगेर वृक्षकस्कलेर उपर परिवर्तनेर प्रभाव की हयेचिल?

कामरूप आरो दरंग आबादारिफोरनि सायाव सोलायनायनि गोहोमा मा रोखोमनि जादोमोन?

कामरूप और दरंग के किसानों पर परिवर्तन का क्या प्रभाव पड़ा था?

50. Chandra Kumar Agarwala, the editor of *Jonaki*, in its inaugural issue made it clear that the politics of the rulers was beyond the purview of '*Jonaki*'.

‘जोनाकी’ काकतब प्रथम संख्यात चन्द्रकुमार आगरवालाइ एटो स्पष्ट कवि दिछिल ये शासकसकलब वाजनीति ‘जोनाकी’ब आउताब बाहिबत थाकिब।

‘जोनाकी’ पत्रिकाब प्रथम संख्याय चन्द्रकुमार आगरवालाएटा स्पष्ट करेब दियोछिलेन ये शासकसकलब राजनीति ‘जोनाकी’ब आउताब बाहिबत थाकबे।

“ज’नाकी” लाइसिनि गिबि बिसानाव चन्द्र कुमार आगरवालाया बेखौ रोखा खालामनानै होदोमोनदि खुंगिरिफोरनि राजखान्थिया “ज’नाकी”नि आवधानि बाहेराव थागोन।

‘जोनाकी’ पत्रिका के प्रथम अंक में चन्द्र कुमार आगरवाला ने यह स्पष्ट कर दिया था कि शासनकर्ता की राजनीति ‘जोनाकी’ से दूर रहेगी।

- (a) Who are being referred to as ‘rulers’ in the statement? 1

बिबरणटोत ‘शासकसकल’ बुलि काक कोरा हैचे?

बिबरणटिते ‘शासकसकल’ बलते काके बला हयेहे?

बे बिबुंथियाव ‘खुंगिरिफोर’ होननानै सोरखौ बुनाय जादों?

उक्त कथन में ‘शासनकर्ता’ किन्हें कहा गया था?

- (b) Which association published *Jonaki*? 1

‘जोनाकी’ काकत कोनटो संस्थाइ प्रकाश करिछिल?

‘जोनाकी’ पत्रिका कोन संस्था प्रकाश करोछिल?

“ज’नाकी” लाइसिखौ बबे आफादा फोसावदोमोन?

‘जोनाकी’ पत्रिका को किस संगठन ने प्रकाशित किया था?

- (c) If politics was out of the purview of *Jonaki*, then how did it contribute to the growth of nationalist consciousness? Provide at least three examples. 3

यदि वाजनीति जोनाकीब आउताब बाहिबत आछिल, तेण्ठे इ केनेकै जातीयताबदी चेतनाब विकाशत अविहणा योगाइछिल? अति कमेओ तिनिटा उदाहरण दिया।

यदि राजनीति ‘जोनाकी’ब आउताब बाहिबत छिल, ताह्ले एटि कीভाबे जातीयताबदी चेतनाब विकाशे अवदान रेखेछिल? कमपक्षे तिनिटा उदाहरण दाओ।

राजखान्थिया जुदि “ज’नाकी”नि आवधानि बाहेराव दंमोनब्ला, बेयो माबादियै हारिमायारि सानसि गेवसारनायाव विहोमा होदोमोन? खमेबो मोनथाम बिदिन्थि हो।

यदि ‘जोनाकी’ राजनीति से दूर थी, तब यह किस प्रकार राष्ट्रीय चेतना के विकास में योगदान देती थी? कम-से-कम तीन उदाहरण दो।

51. What are called Ubiquitous Resource and Localised Resource? Give example of each of these resources. 2

चिर प्रवाहमान सम्पद आक स्थानिक सम्पद काक बोले? प्रत्येकबे उदाहरण दिया।

चिर प्रवाहमान सम्पद एवं स्थानिक सम्पद काके बले? प्रतिटिर उदाहरण दाओ।

अराय थाखानाय सम्पद आरो जायगायारि सम्पद माखौ बुडो? बे मोनफ्रोमबो सम्पदनि बिदिन्थि हो।

सर्वव्यापी संसाधन और स्थानिक संसाधन किसे कहते हैं? प्रत्येक का उदाहरण दो।

[Contd.

- 52.** Read the following news headline of *The Assam Tribune* (29 December, 2022) and answer the question that follows : “Guwahati named among top 5 slowest cities in terms of average vehicle speed.”

Mention three environmental problems being faced by Guwahati due to slow vehicle speed.

3

‘दि आचाम ट्रिबिउन’ काकतब (२९ डिसेम्बर, २०२२) तलत दिया वातविब शिरोनामटो पढ़ा आक ताब पिछव प्रश्नटोब उत्तर दिया :

“गड़ यान-वाहनब गतिब क्षेत्रत शीर्ष ५थन लेहेमीया चहरब भितवत गुवाहाटीब नाम।”

यान-वाहनब लेहेमीया गतिब फलत गुवाहाटीये सम्मुखीन है अहा तिनिटो पारिबेशिक समस्या उल्लेख करा।

नीचे देओया ‘दि असम ट्रिबिउन’ पत्रिकाब (२९ डिसेम्बर, २०२२) खबरेब शिरोनामटि पढ़ो एवं तारपर प्रश्नटिर उत्तर दाओ :

“गड़ यान-वाहनेर गतिर क्षेत्रे शीर्ष ५टि यहर शहरेर भेतरे गुवाहाटिर नाम।”

यानवाहनेर यहर गतिर फले गुवाहाटि शहर सम्मुखीन हওया तिनिटो पारिबेशिक समस्या उल्लेख करो।

‘दि आसाम ट्रिबिउन’ खौरां बिलाइनि (२९ डिसेम्बर, २०२२) गाहायाव होनाय खौरांनि खर’ लारिखौ फराय आरो बेनि उननि सौंधिनि फिन हो :

“गारि-मथरनि गड़ गोखैथिनि बेलायाव गोजौसिननि गंबा लासैसिन नोगोरनि मादाव गुवाहाटीनि मुं।”

गारि-मथरा लासै खारनायनि जाहोनाव गुवाहाटीयो मोगा-मोगि जानाय मोनथाम आबहावायारि जेना मख।

‘दि आसाम ट्रिब्यून’ अखबार के (29 दिसंबर, 2022) निम्नलिखित समाचार के शीर्षक को पढ़ो और उसके बाद के प्रश्न का उत्तर दो :

“औसत वाहन गति के क्षेत्र में शीर्ष 5 धीमे शहरों में गुवाहाटी का नाम”

वाहनों की धीमी गति के फलस्वरूप गुवाहाटी द्वारा सामना की जाने वाली तीन समस्याओं का उल्लेख करो।

- 53.** Does Assam have prospect (for) the development of water transport? Give four arguments in support of your opinion.

4

असमत जल परिवहनब उन्नयनब सम्भाबना आছेने ? तोमार मन्त्रब युक्ति युक्ति दिया।

असमे जल-परिवहन उन्नयनेर सम्भाबना आछे कि ? तोमार मन्त्रबेर समर्थने चाराटि युक्ति दाओ।

आसामाव दै हान्था-मेला जौगानायनि खाबु दडना? नोनि बिबुंधिखौ मदद होनानै मोनब्रै बानबुंथाइ हो।

क्या असम में जल परिवहन के विकास की संभावना है? अपने अभिमत का समर्थन देते हुए चार युक्तियाँ लिखो।

54. Based on the features given in the following table, compare the Pacific Ocean and the Atlantic Ocean. Draw the table and write your responses in it :

5

Sl. No.	Features	Pacific Ocean	Atlantic Ocean
(i)	Location	○○	
(ii)	Land area	○○	
(iii)	Average depth	○○	
(iv)	Major islands (any two)		
(v)	Major seas in the ocean (any two)		

তলৰ তালিকাখনত দিয়া বৈশিষ্ট্যবোৰ ভিত্তি প্ৰশান্ত মহাসাগৰ আৰু আটলান্টিক মহাসাগৰৰ তুলনা কৰা। তালিকাখন আঁকা আৰু তাতে তোমাৰ উত্তৰসমূহ লিখা:

ক্ৰ. নং.	বৈশিষ্ট্যবোৰ	প্ৰশান্ত মহাসাগৰ	আটলান্টিক মহাসাগৰ
(i)	অৱস্থিতি	—	
(ii)	মাটি-কালি	—	
(iii)	গড় গভীৰতা	—	
(iv)	উল্লেখযোগ্য দ্বিপসমূহ (যিকোনো দুখন)	○○	
(v)	মহাসাগৰখনৰ উল্লেখযোগ্য সাগৰসমূহ (যিকোনো দুখন)		

নীচেৰ তালিকায় দেওয়া বৈশিষ্ট্যগুলোৰ ভিত্তিতে প্ৰশান্ত মহাসাগৰ এবং আটলান্টিক মহাসাগৰেৰ তুলনা কৰো। তালিকাটি আঁকো এবং তাতে তোমাৰ উত্তৰগুলো লেখো:

ক্ৰ. সংখ্যা.	বৈশিষ্ট্যসমূহ	প্ৰশান্ত মহাসাগৰ	আটলান্টিক মহাসাগৰ
(i)	অৱস্থিতি	—	
(ii)	ভূমিভাগ	—	
(iii)	গড় গভীৰতা	—	
(iv)	উল্লেখযোগ্য দ্বিপসমূহ (যে কোনো দুটি)	○○	
(v)	মহাসাগৰটিৰ উল্লেখযোগ্য সমুদ্রসমূহ (যে কোনো দুটি)	○○	

गाहायनि संलाइआव होनाय आखुथाइफोरखौ बिथा खालामननै प्रशान्त लैथोमा आरो आटलान्टिक लैथोमाखौ रुजुलाय। संलाइनि सावगारि बो आरो बैयाव नॉनि फिननायफोरखौ लिर :

फारि नं	आखुथाइफोर	प्रशान्त लैथोमा	आटलान्टिक लैथोमा
(i)	थाथाइ		
(ii)	हानि अरथाइ		
(iii)	गड़ गोधौ		
(iv)	मख'जाथाव दिपकोर (जायखिजाया मोननै)	५	
(v)	लैथोमानि मख'जाथाव लैथोफोर (जायखिजाया गंनै)	५	

नीचे की तालिका में दी गई विशेषताओं के आधार पर प्रशान्त महासागर और अटलान्टिक महासागर की तुलना करो। तालिका बनाओ और उसमें अपना उत्तर लिखो :

क्र० सं०	विशेषताएँ	प्रशान्त महासागर	अटलान्टिक महासागर
(i)	अवस्थिति		
(ii)	क्षेत्रफल		
(iii)	औसत गहराई		
(iv)	उल्लेखनीय द्वीपसमूह (कोई दो)		
(v)	महासागर के उल्लेखनीय सागर (कोई दो)	५	

55. Draw a sketch map of Assam and locate therein any two of the following with names : 2+2=4

অসমৰ এখন নঞ্চা মানচিত্ৰ আঁকা আৰু তাত তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো দুটা নামসহ বলুওৱা :

অসমের একটি নঞ্চা মানচিত্ৰ আঁকো এবং নীচে দেওয়া যে কোনো দুটি নামসহ বসাও :

আসামনি গাংসে মানসাবগারি বো আৰু বেযাব গাহাযাব হোনাযফোৰনি জায়খিজায়া মোননৈ মুংখৌ হোফানানৈ ফজ' :

অসম কা এক রেখাচিত্ৰী নকশা বনাও আৰু উসমে ইনমে সে কিন্হী দো কো নাম সহিত বিঠাও :

- (a) A bridge connecting north and south bank of the river Brahmaputra

ব্ৰহ্মপুত্ৰ উত্তৰপাদ আৰু দক্ষিণপাদ সংযোগী এখন দলঃ

ব্ৰহ্মপুত্ৰের উত্তৱপাড় এবং দক্ষিণপাড় সংযোগী একটি সেতু

বুলুবুথুৱনি সাহা আৰু খোলা ফাৰখৌ ফোনাজাবনায গাংসে দালাং

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী কে উত্তৰী আৰু দক্ষিণী তট কো জোড়নে বালা এক পুল

- (b) A National Park of Assam where we can find white-winged wood duck

দেওহাঁহ দেখা পোৱা অসমৰ এখন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

দেওহাঁস দেখতে পাওয়া অসমের একটি রাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

দেব হাঁসো নুনো মোননায গংসে হায়ুডারি হায়ামা

অসম কা এক রাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, জহাঁ দেব বজ্জৰ দিখাই দেতী হৈ

- (c) An oil refinery of Assam

অসমৰ এটা তেল শোধনাগাৰ

অসমের একটি তেল শোধনাগাৰ

আসামনি গংসে থাব সোদাংসালি

অসম কা এক তেল শোধনাগাৰ

Or / নাইবা / অথবা / এবা / অথবা

(For Blind Candidates Only)

(কেৱল দৃষ্টিহীন পৰীক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে)

(কেৱল দৃষ্টিহীন পৰীক্ষাৰ্থীসকলেৰ জন্য)

(মেগানজো নুয়ি বিজাথিফোৰনি থাখ্বায়ল')

(কেবল দৃষ্টিবিধিত পৰীক্ষাৰ্থীয়ো কে লিএ)

Briefly describe the problems of tourism industry of Assam. 4

অসমৰ প্রচৰণ উদ্যোগৰ সমস্যাবোৰ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

অসমেৰ প্রচৰণ উদ্যোগেৰ সমস্যাগুলি সংক্ষেপে বৰ্ণনা কৰো।

আসামনি দাবব্যায়নায দারিমিননি জেনাফোৰখৌ গুসুড় ফোৰমায।

অসম কে পৰ্যটন উদ্যোগ কী সমস্যাও কা সংক্ষেপ মেং বৰ্ণন কৰো।

56. How are the permanent members different from the non-permanent members in the UN Security Council? 2

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্যসকল অস্থায়ী সদস্যসকলৰ পৰা কেনেদৰে পৃথক?

ৰাষ্ট্ৰসংঘেৰ নিৰাপত্তা পৰিষদেৰ স্থায়ী সদস্যসকল অস্থায়ী সদস্যসকলেৰ থেকে কীভাৱে পৃথক?

হায়ুঁ আফাদনি রেখাথি গুথুমনি গাগি সোদ্বোমাকোৱা দান্ডিজোৱা সোদ্বোমাকোৱনিক্ষায মাবোৱৈ ফাৰাগ গোনাঁ?

ৰাষ্ট্ৰসংঘ কী সুৰক্ষা পৰিষদু কে স্থায়ী সদস্যগণ, অস্থায়ী সদস্যো সে কিস প্ৰকাৰ অলগ হোৱা হৈন?

- 57.** Read the description below and answer the question that follows :

Suppose, the government has set up a hospital in a village called Dambuk. The hospital provides free treatment to the Hindus. People of other religions have to bear the cost of treatment themselves.

Can government take such measures in a country like India? Give your opinion.

তলৰ বিৱৰণটো পঢ়া আৰু তাৰ পিছৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিয়া :
ধৰাহৰ্ত্তক, চৰকাৰে ডাম্বুক নামৰ গাঁৰখনত এখন চিকিৎসালয় স্থাপন কৰিলৈ। চিকিৎসালয়খনত হিন্দুসকলক বিনামূলীয়া চিকিৎসা প্ৰদান কৰা হয়। অন্য ধৰ্মৰ লোকে চিকিৎসাৰ খৰচপাতি নিজে বহন কৰিব লাগে।

ভাৰতৰ দৰে এখন দেশত চৰকাৰে তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা ল'ব পাৰেনে? তোমাৰ মতামত দাঙি ধৰা।

নীচেৰ বিৱৰণটি পড়ো এবং তাৰপৰ প্ৰশ্নটিৰ উত্তৰ দাও :

ধৰা হোক, সৱকাৰ ডাম্বুক নামেৰ গ্ৰামে একটি চিকিৎসালয় স্থাপন কৰেছে। চিকিৎসালয়টিতে হিন্দুসকলকে বিনামূল্যে চিকিৎসা প্ৰদান কৰা হয়। অন্য ধৰ্মৰ লোকদেৱ চিকিৎসাৰ জন্যে খৰচ নিজেদেৱকে বহন কৰতে হয়।

ভাৰতেৰ মতো একটি দেশেৱ সৱকাৰ এধৰনেৰ ব্যৱস্থা নিতে পাৰে কী? তোমাৰ মতামত তুলে ধৰো।

গাহায়নি ফোৰমায়থিনায়খৌ ফৰায় আৰো বনি উনি সঁথিনি ফিন হো :

হমনানৈ লা, সৱকাৰা ডাম্বুক মুনি গাম্মিয়াৰ গংসে ফাহামসালি গায়সনো। ফাহামসালিয়াৰ হিন্দুফোৱনো বেসেন হোনাড়ৈ ফাহামথাই হৈনায় জায়ো। গুৰুন দোহোৱামনি সুৰুফোৱা ফাহামথাইনি খৰসাফোৱখৌ গা঵নো বানস'নাংগৌ।

ভাৰতবাদি গংসে হাদৰাব সৱকাৰা বেফোৱাদি রাহা লানো হাগৈনা? নোনি বিবুঁথিখৌ হো।

নিম্নলিখিত বিবৰণ কো পড়ো ঔৰ উসকে বাদ কে প্ৰশ্ন কা উত্তৰ দো :

মান লো, সৱকাৰ নে ডাম্বুক নামক গাঁও মেঁ এক অস্পতাল কা নিৰ্মাণ কিয়া। অস্পতাল মেঁ হিন্দুओঁ কো মুক্ত ইলাজ উপলব্ধ কৰায় জাতা হৈ। অন্য ধৰ্মাবলৰ্বিয়ো কো ইলাজ কা খৰ্চ খুদ উঠানা পড়তা হৈ।

ক্যা, ভাৰত জৈসে দেশ মেঁ সৱকাৰ ইস তৱহ কী ব্যৱস্থা কৰ সকতী হৈ? অপনা বিচাৰ প্ৰস্তুত কৰো।

- 58.** Suppose you are at a hardware store to purchase some goods and willing to pay your bill amount by cheque. But the store owner is refusing to accept the payment by cheque and asks you to pay by cash. You do not have cash with you.

What do you think why the store owner is refusing to accept the cheque? Suggest any alternative way of purchasing your goods that day.

1+1=2

ধৰাহৰ্ত্তক তুমি এখন হার্ডৱেৰ ষ্ট'বৰ পৰা কেইপদমান বস্তু কিনিব লৈছা আৰু চেকৰ জৰিয়তে তোমাৰ বিলৰ ধন পৰিশোধ কৰিব বিচাৰিষা। ষ্ট'বখনৰ গৰাকীয়ে কিস্ত তুমি চেকৰ

জৰিয়তে ধন পৰিশোধ কৰাটো মানি ল'ব বিচৰা নাই আৰু তোমাক নগদ ধনেৰে সেয়া পৰিশোধ কৰিবলৈ কৈছে। তোমাৰ লগত নগদ ধন নাই।

ষ্ট'বখনৰ গবাকীয়ে কিয় চেকখন প্ৰহণ কৰিব বিচৰা নাই বুলি তুমি ভাবা ? সিদ্ধিনাথন তোমাৰ বস্তুকেইপদ কিনিবলৈ যিকোনো এটা বিকল্প উপায়ৰ পৰামৰ্শ দিয়া।

ধৰা হলো তুমি একটি হার্ডওয়্যার স্টোৱ থেকে কয়েকটি জিনিস কিনতে চাও এবং চেক দ্বাৰা তোমাৰ বিলেৰ ধন পৰিশোধ কৰতে চাও। কিন্তু স্টোৱৰ মালিক চেক দ্বাৰা বিল পৰিশোধ মানতে চাইছেন না এবং তিনি তোমাকে নগদ টাকা দিয়ে পৰিশোধ কৰতে বলছেন। কিন্তু তোমাৰ কাছে নগদ টাকা নেই।

স্টোৱতিৰ মালিক কেন তোমাৰ চেক প্ৰহণ কৰতে চাইছেন না বলে তুমি ভাবো ? সেদিন তোমাৰ জিনিসগুলো কেনাৱ জন্য যে কোনো একটি বিকল্প উপায়ৰ পৰামৰ্শ দাও।

হমনানৈ লা নোং গংসে হার্ডৱেৰ ষ্ট'রনিফ্রায় মোননৈসো বেসাদ বায়নো লাদোঁ আৰু চেকনি গেজেৱজোঁ নোনি বিলখৌ সুখ'নো নাগিৰদোঁ। নাথায ষ্ট'রনি বিগোমায়া চেকনি গেজেৱজোঁ নোং রাং সুখ'নো নাগিৰনায়খৌ মানিনো নাগিৰাখৈ আৰু নোগোদ রাংজোঁসো সুখ'নো হোদোঁ। নোনি আখাইআৱ নোগোদ রাং গৈয়া।

ষ্ট'রনি বিগোমায়া মানো চেকখৌ আজাবনো নাগিৰাখৈ হোননানৈ নোং সানো? বৈ সানখালি নোনি বেসাদফোৱখৌ বায়নো থাখায় জায়খিজায়া মোনসে আলাদা রাহানি সুবুৱন হো।

মান লো কি আপনে কিসী হার্ডৱেৱে কী দুকান সে কুছ সামগ্ৰী খৰীদ লী হৈ ঔৱ আপ চেক কে মাধ্যম সে অপনে বিল কা ভুগতান কৰনা চাহতে হৈ। পৰং দুকানদাৰ চেক সে ভুগতান নহীঁ লেনা চাহতা হৈ ঔৱ আপকো নকদ রাশি সে ভুগতান কৰনে কো কহতা হৈ। আপকে পাস নকদ রাশি নহীঁ হৈ।

দুকানদাৰ ক্যোঁ চেক লেনা নহীঁ চাহতা? সোচো। উস দিন আপ্‌ অপনী সামগ্ৰী কী খৰীদদাৰী কে লিএ কিসী এক বৈকল্পিক উপায় কা সুজ্ঞাব দো।

- 59.** As per a 2022 report published by the World Bank, the life expectancy in some countries is mentioned below :

Country Name	Life Expectancy
Angola	62
Afghanistan	63
Pakistan	66
India	68
France	82
Norway	83
Australia	83
Japan	84

Why do you think the life expectancy in the countries like Japan, Australia, Norway, etc., is higher compared to that of the countries like India, Pakistan, Angola, etc.? 2

বিশ্ব বেংকে প্রকাশ করা ২০২২ চনৰ এখন প্রতিবেদন মতে কিছুমান দেশত প্রত্যাশিত আয়ুস
তলত উল্লেখ কৰা হৈছে :

দেশৰ নাম	প্রত্যাশিত আয়ুস
এংগ'লা	৬২
আফগানিস্তান	৬৩
পাকিস্তান	৬৬
ভাৰত	৬৮
ফ্রান্স	৮২
নৰবে	৮৩
অস্ট্রেলিয়া	৮৩
জাপান	৮৪

ভাৰত, পাকিস্তান, এংগ'লা আদি দেশৰ তুলনাত জাপান, অস্ট্রেলিয়া, নৰবে আদি দেশত
প্রত্যাশিত আয়ুসৰ পৰিমাণ কিয় বেছি বুলি তুমি ভাবা ?

বিশ্ব ব্যাঙ্ক দ্বাৰা প্রকাশ কৰা ২০২২ সনৰে একটি প্রতিবেদন মতে কিছু দেশৰ প্রত্যাশিত
আয়ুষ্কালেৰ তথ্য নিচে উল্লেখ কৰা হয়েছে :

দেশৰ নাম	প্রত্যাশিত আয়ুষ্কাল
অ্যাঙ্গোলা	৬২
আফগানিস্তান	৬৩
পাকিস্তান	৬৬
ভাৰত	৬৮
ফ্রান্স	৮২
নৱওয়ে	৮৩
অস্ট্রেলিয়া	৮৩
জাপান	৮৪

ভাৰত, পাকিস্তান, অ্যাঙ্গোলা ইত্যাদি দেশৰ তুলনায় জাপান, অস্ট্রেলিয়া, নৱওয়ে ইত্যাদি
দেশে প্রত্যাশিত আয়ুষ্কালেৰ পৰিমাণ কেন বেশি বলে তুমি ভাবো ?

मुलुग बैंकआ फोसावनाय 2022 मायथाइनि मोनसे फोरमायलायबादियै, खायसे हादरनि हास्थायनाय आवैखौ गाहायाव होनाय जांदोँ :

हादरनि मुं	हास्थायनाय आवै
एंग'ला	62
अफगानिस्तान	63
पाकिस्तान	66
भारत	68
फ्रान्स	82
नर्वे	83
अष्ट्रेलिया	83
जापान	84

भारत, पाकिस्तान, एंग'ला आरि हादरनि रुजुनायाव जापान, अष्ट्रेलिया, नर्वे आरि हादराव हास्थायनाय आवैनि बिबाडा मानो गोबां होनानै नौं सानो?

विश्व बैंक द्वारा जारी वर्ष 2022 के प्रतिवेदन के अनुसार कुछ-एक देशों की प्रत्याशित आयु नीचे दी गई है :

देश का नाम	प्रत्याशित आयु
एंगोला	62
अफगानिस्तान	63
पाकिस्तान	66
भारत	68
फ्रान्स	82
नॉर्वे	83
ऑस्ट्रेलिया	83
जापान	84

भारत, पाकिस्तान, एंगोला आदि देशों की तुलना में जापान, ऑस्ट्रेलिया, नॉर्वे आदि देशों की प्रत्याशित आयु का परिमाण क्यों अधिक है? अपना विचार लिखो।

★ ★ ★